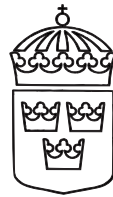

Regeringens proposition

2008/09:9

Ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat

Prop.
2008/09:9

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 11 september 2008

Fredrik Reinfeldt

Maud Olofsson
(Näringsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

De föreslagna ändringarna i lagen (2003:113) om elcertifikat syftar till att på ett mer ändamålsenligt sätt än i tidigare regleringar peka ut den grupp av elintensiva industrier som kan få undanta el vid beräkning av kvotplikten. Förslagen syftar även till att göra elcertifikatsystemet mer stabilt och förutsägbart och att lätta på den administrativa bördan både för företagen och tillsynsmyndigheten. Den totala mängden undantagen el kommer endast att påverkas marginellt av de nya bestämmelserna.

En ny definition av elintensiva industrier införs. Utgångspunkten för att ett företag eller en del av ett företag ska registreras som elintensiv industri är elanvändningen i förhållande till *förädlingsvärdet* av den elintensiva industrins produktion. Det införs även en möjlighet att registreras som elintensiv industri om en verksamhet medför att avdrag får göras för skatt på el enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Den stegvisa regleringen med procentuella gränser för storleken på undantaget tas bort. Storleken på undantaget kommer i stället att omfatta all el i den industriella tillverkningsprocessen eller samma mängd el som en skattskyldig kan medges avdrag för enligt lagen om skatt på energi.

Tillsynsmyndigheten kommer att pröva om ett företag eller en del av ett företag kan registreras som elintensiv industri efter ansökan från företaget. En registrering kommer i de flesta fall att baseras på värden tre år bakåt i tiden och gälla tre år framåt.

Deklarationsskyldigheten tas bort för de elintensiva industrier som är kvotpliktiga endast för sådan el som kan undantas vid beräkningen av kvotplikten.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2009.

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat	4
3	Ärendet och dess beredning	12
4	Ny definition av elintensiva företag	13
5	Den stegvisa undantagsregeln tas bort	16
6	Elintensiv industri ska ansöka om registrering för en treårsperiod	19
7	Vissa elintensiva industrier slipper deklarerat	22
8	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	24
9	Konsekvensanalys	25
10	Författningskommentar	30
Bilaga 1	Sammanfattning av Energimyndighetens rapport	36
Bilaga 2	Rapportens lagförslag	46
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser	51
Bilaga 4	Lagrådsremissens lagförslag	52
Bilaga 5	Lagrådets yttrande	60
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 september 2008	67

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2008/09:9

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat Prop. 2008/09:9

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2003:113) om elcertifikat dels att 1 kap. 2 §, 4 kap. 1, 4 och 6–9 §§, 5 kap. 3 §, 6 kap. 7 a, 7 c, 8, 12 och 14 §§, 7 kap. 1 § och 8 kap. 1 § samt rubriken närmast före 6 kap. 7 a § ska ha följande lydelse, dels att det i lagen ska införas tre nya paragrafer, 4 kap. 7 a–7 c §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §¹

I denna lag används följande beteckningar med den betydelse som här anges:

1. förnybar energikälla: vindkraft, solenergi, vågenergi, geotermisk energi, biobränslen och vattenkraft,

2. elcertifikat: ett av staten utfärdat bevis om att en megawattimme förnybar el har producerats med iakttagande av bestämmelserna i denna lag och i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen,

3. certifikatberättigad producent: en innehavare av en godkänd produktionsanläggning för förnybar el,

4. elleverantör: den som yrkesmässigt levererar el som har producerats av honom själv eller av någon annan,

5. *elintensivt företag*: ett företag som bedriver tillverkning och som i denna process under ett kalenderår använder minst 40 megawattimmar el för varje miljon kronor av försäljningsvärdet av företagets produktion.

5. *elintensiv industri*: ett företag i sin helhet eller en del av ett företag som utgör en egen verksamhet eller verksamhetsgren, där det

a) *bedrivs och under de senaste tre åren har bedrivits industriell tillverkning i en process i vilken det använts i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet av den elintensiva industrins produktion, eller*

b) *bedrivs ny verksamhet med industriell tillverkning i en process i vilken det används eller beräknas användas i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet av den elintensiva industrins produktion, eller*

¹ Senaste lydelse 2006:1016.

c) *bedrivs verksamhet för vilken avdrag får göras för skatt på elektrisk kraft enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi,*

6. *förädlingsvärde: skillnaden mellan den elintensiva industrins sammanlagda omsättning och sammanlagda inköp, så som dessa begrepp är att förstå enligt 1 kap. 8 § lagen om skatt på energi.*

4 kap.

1 §²

Kvotpliktiga är

1. elleverantörer som levererar el till elanvändare,
2. elanvändare i den utsträckning de har använt el som de själva producerat, importerat eller köpt på den nordiska elbörsen, och
3. *elintensiva företag.*
3. *elintensiva industrier som registrerats.*

4 §³

Vid beräkning av kvotplikten beaktas inte följande el.

1. El som matats in på det elektriska nätet i syfte att upprätthålla nätets funktion (förlustel).

2. El som en elleverantör har levererat till en elanvändare utan ersättning i enlighet med ett avtal om inträngsersättning. Detta gäller dock bara om leveransen sker vid en lägre effekt än 50 kilowatt (frikraft).

3. El som har använts i tillverkningsprocessen i ett elintensivt företag, såvitt avser

a) 50 procent av den använda elen, om elanvändningen är minst 40 megawattimmar men lägre än 50 megawattimmar för varje miljon kronor av försäljningsvärdet av företagets produktion under beräkningsåret,

b) 75 procent av den använda elen, om elanvändningen är minst 50 megawattimmar men lägre än 60 megawattimmar för varje miljon kronor av försäljningsvärdet av företagets produktion under beräkningsåret, eller

c) 100 procent av den använda elen, om elanvändningen är minst

3. *El som har använts i den industriella tillverkningsprocessen om den elintensiva industrin har registrerats enligt 1 kap. 2 § 5 a eller b, eller el som har använts i sådan omfattning som avses i 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi om den elintensiva industrin har registrerats enligt 1 kap. 2 § 5 c.*

Om kvotplikten för en registrerad elintensiv industri endast omfattar sådan el som inte ska beaktas enligt första stycket och övrig el som inte överstiger 60 megawattimmar per år för det eller de år som ligger till grund för registreringen beaktas inte heller den övriga elen vid

² Senaste lydelse 2006:1016.

³ Senaste lydelse 2006:1016.

60 megawattimmar för varje beräkning av kvotplikten.
miljon kronor av försäljnings-
värdet av företagets produktion
under beräkningsåret.

Prop. 2008/09:9

4. El som en elanvändare själv har producerat och använt, om produktionsanläggningens generator har en märkeffekt om högst 50 kilowatt.

5. El som har använts i produktionen av el (hjälpkraft).

6 §⁴

Kvotplikten inträder

1. när en elleverantör som avses i 1 § 1 börjar leverera elen,
 2. när en elanvändare som avses i 1 § 2 börjar använda elen, och
 3. när ett elintensivt företag har uppnått den elanvändning som anges i 1 kap. 2 § 5.
3. när en elintensiv industri har registrerats.

7 §⁵

Den som är kvotpliktig skall skriftligen anmäla sig hos tillsynsmyndigheten senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde.

När anmälan gjorts skall den som anmälan avser registreras hos tillsynsmyndigheten.

Den som är kvotpliktig enligt 1 § 1 eller 2 ska skriftligen anmäla sig hos tillsynsmyndigheten senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde.

När anmälan gjorts ska den som anmälan avser registreras hos tillsynsmyndigheten.

7 a §

Efter skriftlig ansökan ska tillsynsmyndigheten pröva om kraven för att vara en elintensiv industri enligt 1 kap. 2 § 5 uppfylls.

Om tillsynsmyndigheten finner att sökanden är en elintensiv industri enligt vad som anges i 1 kap. 2 § 5 ska myndigheten fatta beslut om registrering.

Ett sådant beslut om registrering innebär att kvotplikt inträder och att sådan el som avses i 4 § 3 inte ska beaktas när kvotplikten beräknas.

När en registreringsperiod har löpt ut ska tillsynsmyndigheten pröva och besluta i frågan om fortsatt registrering.

⁴ Senaste lydelse 2006:1016.

⁵ Senaste lydelse 2006:1016.

7 b §

Ett beslut om registrering som elintensiv industri gäller för en period om tre år från tidpunkten för beslutet. Om en elintensiv industri registreras enligt 1 kap. 2 § 5 b gäller dock ett beslut om registrering endast för ett år.

7 c §

I samband med att frågan om registrering som elintensiv industri prövas ska tillsynsmyndigheten pröva frågan om befrielse från deklarationskyldigheten enligt 9 § andra stycket.

Ett beslut om befrielse från deklarationskyldigheten gäller för samma period som ett beslut om registrering som elintensiv industri. Tillsynsmyndighetens ställningstagande i fråga om befrielse från deklarationskyldigheten ska framgå av beslutet om registrering som elintensiv industri.

8 §⁶

Om tillsynsmyndigheten har en välgrundad anledning att anta att någon är kvotpliktig utan att ha anmält sig för registrering enligt 7 §, *skall* myndigheten registrera denne. Innan en sådan registrering sker, *skall* den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

Om tillsynsmyndigheten har en välgrundad anledning att anta att någon är kvotpliktig *enligt 1 § 1 eller 2* utan att ha anmält sig för registrering enligt 7 §, *ska* myndigheten registrera denne.

Innan en sådan registrering sker, *ska* den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

9 §⁷

Den som är kvotpliktig *skall* senast den 1 mars varje år ge in en deklARATION till tillsynsmyndigheten med uppgifter om

Den som är kvotpliktig *ska* senast den 1 mars varje år ge in en deklARATION till tillsynsmyndigheten med uppgifter om

⁶ Senaste lydelse 2006:1016.

⁷ Senaste lydelse 2006:1016.

1. den sålda eller använda el som *skall* ligga till grund för beräkningen av kvotplikten enligt 4 kap. 3 §,

2. det antal elcertifikat som enligt 10 § *skall* annulleras och, i förekommande fall,

3. sådan elanvändning som avses i 4 § 1–3 eller 5, eller

4. sådan elproduktion som avses i 5 §.

1. den sålda eller använda el som *ska* ligga till grund för beräkningen av kvotplikten enligt 4 kap. 3 §,

2. det antal elcertifikat som enligt 10 § *ska* annulleras och, i förekommande fall,

3. sådan elanvändning som avses i 4 § 1–3 eller 5, eller

4. sådan elproduktion som avses i 5 §.

En registrerad elintensiv industri är inte deklarations-skyldig enligt första stycket, om kvotplikten endast omfattar sådan el som enligt 4 § 3 inte ska beaktas vid beräkning av kvotplikten.

5 kap.

3 §⁸

Om den kvotpliktige i sin deklARATION har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter av betydelse för kvotpliktens omfattning, får tillsynsmyndigheten efter den 1 september besluta om eller ändra ett beslut om kvotpliktsavgift. Ett sådant beslut får dock inte meddelas efter utgången av det femte året efter det kalenderår då beslut skulle ha fattats enligt 2 §.

Om den kvotpliktige i sin deklARATION *eller i en ansökan om registrering* har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter av betydelse för kvotpliktens omfattning, får tillsynsmyndigheten efter den 1 september besluta om eller ändra ett beslut om kvotpliktsavgift. Ett sådant beslut får dock inte meddelas efter utgången av det femte året efter det kalenderår då beslut skulle ha fattats enligt 2 §.

6 kap.

Avregistrering av kvotpliktiga

Kvotpliktens upphörande och avregistrering av kvotpliktiga

7 a §⁹

Den som är *registrerad* som kvotpliktig men som inte levererar el som avses i 4 kap. 1 § 1, inte använder el som avses i 4 kap. 1 § 2, eller som inte använder el i en sådan utsträckning som följer av 4 kap. 4 § 3, skall inom två veckor från det att kvotplikten upphörde skriftligen anmäla det till tillsyns-

Kvotplikten upphör

1. när en kvotpliktig elleverantör inte längre levererar el till elanvändare,

2. när en kvotpliktig elanvändare inte längre använder el som avses i 4 kap. 1 § 2, eller

3. när en elintensiv industri har avregistrerats.

⁸ Senaste lydelse 2006:1016.

⁹ Senaste lydelse 2006:1016.

myndigheten.

När anmälan gjorts *skall* den som anmälan avser avregistreras hos tillsynsmyndigheten.

Den som inte längre är kvotpliktig enligt 4 kap. 1 § 1 eller 2 ska inom två veckor från det att kvotplikten upphörde skriftligen anmäla det till tillsynsmyndigheten. När anmälan gjorts ska den som anmälan avser avregistreras hos tillsynsmyndigheten.

En registrerad elintensiv industri ska avregistreras

a) när en registreringsperiod har löpt ut och kraven för att registreras för en ny period inte uppfylls,

b) om den elintensiva industrin begär det, eller

c) om registreringen baserats på oriktiga eller vilseledande uppgifter.

7 c §¹⁰

När kvotplikten har upphört *skall* den som var kvotpliktig senast den 1 mars året efter det beräkningsår då kvotplikten upphörde ge in en slutlig deklaration. Deklarationen *skall* innehålla de uppgifter som anges i 4 kap. 9 §.

När kvotplikten har upphört *ska* den som var kvotpliktig *och deklarationskyldig enligt 4 kap. 9 § första stycket* senast den 1 mars året efter det beräkningsår då kvotplikten upphörde ge in en slutlig deklaration. Deklarationen *ska* innehålla de uppgifter som anges i 4 kap. 9 § *första stycket*.

Kontoföringsmyndigheten *skall* den 1 april samma år annullera det antal elcertifikat som kontohavaren angett i sin slutliga deklaration. Elcertifikat som anges i 4 kap. 10 § får dock inte annulleras.

Kontoföringsmyndigheten *ska* den 1 april samma år annullera det antal elcertifikat som kontohavaren angett i sin slutliga deklaration. Elcertifikat som anges i 4 kap. 10 § får dock inte annulleras.

8 §¹¹

Den som är eller har varit kvotpliktig *är skyldig att* genom räkenskaper, anteckningar eller på annat sätt se till att det finns underlag för att fullgöra deklarationskyldigheten *enligt 7 c § första stycket eller 4 kap. 9 §. Sådana handlingar skall* bevaras i sju år efter

Den som är eller har varit kvotpliktig *ska* genom räkenskaper, anteckningar eller på annat sätt se till att det finns underlag för att fullgöra deklarationskyldigheten *eller, om deklarationskyldighet inte föreligger, underlag för att styrka elintensitet och undantag*

¹⁰ Senaste lydelse 2006.1016.

¹¹ Senaste lydelse 2006.1016.

utgången av *det år då deklara-
tionsskyldigheten förelåg.*

*från deklarationsskyldighet.
Sådant underlag ska bevaras i sju
år efter utgången av året efter
beräkningsåret för kvotplikt.*

12 §¹²

Om en deklaration enligt 7 c § första stycket eller 4 kap. 9 § inte lämnas i rätt tid, *skall* den deklarationsskyldige betala en förseningsavgift med 1 000 kronor till staten. Tillsynsmyndigheten *skall* pröva frågor om sådana avgifter.

En förseningsavgift *skall* efterges, om underlåtenheten att lämna deklaration i rätt tid framstår som ursäktlig med hänsyn till omständigheter som den deklarationsskyldige inte har kunnat råda över. Avgiften *skall* också efterges om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den.

Om en deklaration enligt 7 c § första stycket eller 4 kap. 9 § *första stycket* inte lämnas i rätt tid, *ska* den deklarationsskyldige betala en förseningsavgift med 1 000 kronor till staten. Tillsynsmyndigheten *ska* pröva frågor om sådana avgifter.

En förseningsavgift *ska* efterges, om underlåtenheten att lämna deklaration i rätt tid framstår som ursäktlig med hänsyn till omständigheter som den deklarationsskyldige inte har kunnat råda över. Avgiften *ska* också efterges om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den.

14 §¹³

En ansökan om godkännande enligt 2 kap. 5 §, en ansökan om förlängd tilldelningsperiod enligt 2 kap. 10 §, en anmälan för registrering enligt 4 kap. 7 §, en deklaration enligt 4 kap. 9 §, en anmälan för avregistrering enligt 6 kap. 7 a § första stycket och en slutlig deklaration enligt 6 kap. 7 c § första stycket samt tillhörande handlingar får överföras elektroniskt.

Ansökningar, anmälningar och deklarationer med därtill hörande handlingar får överföras elektroniskt till tillsynsmyndigheten.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om sådan överföring.

7 kap.

1 §¹⁴

Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen
1. bryter mot skyldigheten att göra en anmälan enligt 4 kap. 7 § första stycket eller, såvitt gäller elanvändare, 6 kap. 7 a första stycket, eller

¹² Senaste lydelse 2006:1016.

¹³ Senaste lydelse 2006:1016.

¹⁴ Senaste lydelse 2006:1016.

2. i en deklARATION som avses i 4 kap. 9 § eller 6 kap. 7 c § första stycket lämnar en oriktig eller vilseledande uppgift om mängden såld, använd eller producerad el.

Är ett brott som avses i första stycket att anse som grovt, *skall* dömas till fängelse i högst två år. I ringa fall döms inte till ansvar.

2. i en deklARATION som avses i 4 kap. 9 § *första stycket* eller 6 kap. 7 c § första stycket lämnar en oriktig eller vilseledande uppgift om mängden såld, använd eller producerad el.

Är ett brott som avses i första stycket att anse som grovt, *ska* dömas till fängelse i högst två år. I ringa fall döms inte till ansvar.

8 kap.

1 §¹⁵

Beslut av tillsynsmyndigheten i följande frågor får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

1. godkännande av anläggningar enligt 2 kap. 5 §,
2. ny eller förlängd tilldelningsperiod enligt 2 kap. 9 eller 10 §,
3. registrering enligt 4 kap. 8 §, 3. *registrering och befrielse från deklARATIONSSKYLDIGHET* enligt 4 kap. 7 a och 7 c §§ och registrering enligt 4 kap. 8 §,
4. kvotpliktsavgift enligt 5 kap. 1 och 3 §§,
5. begäran som förenats med vite enligt 6 kap. 2 §,
6. föreläggande som förenats med vite enligt 6 kap. 3 §,
7. återkallelse av godkännande enligt 6 kap. 6 §,
8. sanktionsavgift enligt 6 kap. 7 §,
9. avregistrering enligt 6 kap. 7 b §, 9. avregistrering enligt 6 kap. 7 a § *tredje stycket* och 6 kap. 7 b §,
10. föreläggande som förenats med vite enligt 6 kap. 9 §,
11. begäran som förenats med vite enligt 6 kap. 10 §,
12. begäran som förenats med vite enligt 6 kap. 10 a §, och
13. förseningsavgift enligt 6 kap. 12 §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

2. Om en ansökan enligt 4 kap. 7 a § kommer in till tillsynsmyndigheten senast den 31 januari 2009 och den som ansökt om registrering uppfyller kraven för att vara registrerad som elintensiv industri, ska tillsynsmyndighetens beslut om registrering gälla från och med den 1 januari 2009.

3. Om ett företag som varit registrerat som kvotpliktigt enligt 1 kap. 2 § 5 i dess lydelse före den 1 januari 2009 inte inkommer med en ansökan enligt 4 kap. 7 a § senast den 31 januari 2009, ska tillsynsmyndigheten avregistrera företaget i enlighet med vad som anges i 6 kap. 7 b §. Ett sådant beslut om avregistrering gäller omedelbart. Ett företag som avregistrerats med stöd av vad som anges i denna övergångsbestämmelse är inte kvotpliktigt för tid från och med den 1 januari 2009.

¹⁵ Senaste lydelse 2006:1016.

Lagen (2003:113) om elcertifikat trädde i kraft den 1 maj 2003 (prop. 2002/03:40, bet. 2002/03:NU6, rskr. 2002/03:133). Den 16 mars 2006 överlämnade regeringen sin proposition *Förnybar el med gröna certifikat* (prop. 2005/06:154) till riksdagen. Propositionen innehöll förslag till ändringar i lagen om elcertifikat som syftade till att effektivisera och renodla elcertifikatsystemet. Ambitionsnivån i systemet höjdes. Vidare föreslogs en ny definition av elintensiva företag som bygger på den mängd el som används i tillverkningsprocessen i det enskilda företaget. Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 2007.

I samband med riksdagens behandling av propositionen anmodade riksdagen regeringen att undersöka om det fanns anledning att utvidga undantaget till att möjliggöra för företag att välja alternativa sätt att mäta elintensiteten i företaget, t.ex. genom att mäta elförbrukningen i relation till företagets förädlingsvärde (bet. 2005/06:NU17).

Regeringen gav den 1 mars 2007 Statens energimyndighet, Energi-myndigheten, i uppdrag att utreda harmonisering av begreppen energi- och elintensitet, nya regler för undantag från kvotplikt för elintensiv industri, förlängd undantagsperiod samt ny definition av företagsbegreppet (dnr N2007/1495/E). Den 3 december 2007 redovisade Energi-myndigheten sin rapport. I *bilaga 1* och *2* redovisas sammanfattningen av Energimyndighetens rapport och myndighetens lagförslag. Rapporten har remitterats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3* och en remissammanställning finns tillgänglig hos Näringsdepartementet (dnr N2007/1495/E).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 15 maj 2008 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 4*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 5*.

Regeringen har i propositionen i huvudsak följt Lagrådets förslag. Regeringen behandlar Lagrådets förslag i avsnitt 6 och i författningskommentaren.

Utöver de ändringar som motiveras av Lagrådets yttrande har redaktionella ändringar gjorts i förhållande till lagrådsremissen.

Regeringens förslag: En ny definition av elintensiv industri införs. En elintensiv industri är ett företag i sin helhet eller en del av ett företag som utgör en egen verksamhet eller verksamhetsgren, där det bedrivs och under de senaste tre åren har bedrivits industriell tillverkning i en process i vilken det använts i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet av den elintensiva industrins produktion *eller* där det bedrivs ny verksamhet med industriell tillverkning i en process i vilken det används eller beräknas användas i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet av den elintensiva industrins produktion *eller* där det bedrivs verksamhet för vilken avdrag får göras för skatt på elektrisk kraft enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Förädlingsvärde definieras som skillnaden mellan den elintensiva industrins sammanlagda omsättning och sammanlagda inköp, så som dessa begrepp är att förstå enligt 1 kap. 8 § lagen om skatt på energi.

Rapportens förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Konkurrensverket*, *Energimarknadsinspektionen*, *SPI* och *Företagarna* tillstyrker förslaget till ny definition av elintensiva företag. *SveMin* avstyrker förslaget till definition i den del som avser att elintensiteten ska bedömas med utgångspunkt i förädlingsvärdet men tillstyrker övriga delar av definitionen. *Jernkontoret*, *Skogsindustrierna*, *SveMin* och *Plast- och kemiföretagen* anser att de företag som deltar i programmet för energieffektivisering bör medges undantag från kvotplikt. *Plast- och kemiföretagen* och *Skogsindustrierna* föredrar ett lägre gränsvärde. *Jernkontoret* anser att relatera till förädlingsvärdet istället för försäljningsvärdet löser problemet som är förknippat med fluktuationer i priset på råvaror. En nackdel är dock att den motverkar företagets strävan att öka produkternas förädlingsvärde. Dessutom är det en rörlig definition som inte är stabil över tiden. *Skatteverket* påpekar att ordalydelsen avseende industriell tillverkning i förslaget inte överensstämmer med ordalydelsen avseende industriell tillverkning i lagen om skatt på energi. *Länsrätten i Södermanlands län* påpekar att det saknas lagförslag avseende nya företag för vilka det saknas uppgifter om historisk elanvändning. *Svea hovrätt* föreslår att ordet företag byts ut mot elintensiv industri för att tydliggöra definitionen. Övriga remissinstanser lämnar inga synpunkter på denna del av förslaget.

Skälen för regeringens förslag

Kort om kvotplikten

Elcertifikatsystemet bygger på att producenter av förnybar el tilldelas elcertifikat av staten och att en efterfrågan av dessa certifikat skapas genom att vissa aktörer på elmarknaden åläggs en skyldighet att inneha elcertifikat, s.k. kvotplikt. Den som är kvotpliktig ska den 1 april varje år inneha elcertifikat i förhållande till sin försäljning eller användning av el

under det föregående kalenderåret. Om inte kvotplikten fullgörs ska en kvotpliktsavgift betalas till staten. Kvotpliktiga är elleverantörer och elintensiva företag samt elanvändare som använt el som de själva producerat, importerat eller köpt på den nordiska elbörsen.

Elintensitet bedöms idag med utgångspunkt i försäljningsvärdet av företagets produktion

Sedan lagen om elcertifikat infördes har det funnits möjlighet att undanta viss el när kvotplikten ska beräknas. Förutom att så kallad förlustel och frikraft inte ska beaktas så har även företag med en viss elintensitet kunnat undanta el. Syftet med sistnämnda undantagsregel är att el som används i tillverkningsprocesser i sektorer som är utsatta för internationell konkurrens inte ska belastas av den kostnad som kvotplikten medför. När det gäller att bestämma vilka företag som ska betraktas som elintensiva är det därför viktigt med en bra träffsäkerhet så att det blir rätt företag som får undanta el när kvotplikten ska beräknas. När lagen om elcertifikat infördes var det el som använts i tillverkningsprocessen i vissa uppräknade branscher i den elintensiva industrin som fick undantas. Indelningen var enkel ur administrativ synpunkt men gav en dålig träffsäkerhet eftersom den baserades på en generell bedömning av branschens genomsnittliga elintensitet och inte det enskilda företagets situation. El som hade använts i ett visst elintensivt företag kunde t.ex. inte undantas från kvotplikt om inte branschen som helhet var att betrakta som elintensiv. Detta ledde till att reglerna ändrades och den 1 januari 2007 infördes det system som nu är gällande och som utgår ifrån ett företags specifika elanvändning. Vilka företag som ska betraktas som elintensiva styrs av en definition som anger att företaget ska bedriva tillverkning och ha en viss elanvändning i den verksamheten i förhållande till *försäljningsvärdet* av företagets produktion. De företag som uppfyller definitionen får undanta 50, 75 eller 100 % av den el som används i tillverkningsprocessen beroende på hur elintensivt företaget är. Ju högre elintensitet desto större undantag.

Den nuvarande bestämmelsen har gett en bättre träffsäkerhet än det tidigare systemet baserat på branschtillhörighet. För vissa typer av företag och i vissa situationer har modellen dock brister. En av de främsta nackdelarna med nuvarande regel som baseras på elanvändning per *försäljningsvärde* är att försäljningsvärdet inbegriper förändringar i företagets råvarukostnader liksom värdestegringar som skett i tidigare steg i tillverkningsprocessen, t.ex. hos en underleverantör. En prisuppgång på de använda råvarorna kan resultera i att ett företag inte längre kvalificerar sig för att vara elintensivt trots att elanvändningen i relation till produktionen är densamma. Faktorer som ligger helt utanför företagets kontroll kan således styra hur elintensiteten ska bedömas.

Enligt förslaget blir utgångspunkten förädlingsvärdet av den elintensiva industrins produktion

I stället för att använda försäljningsvärdet som utgångspunkt för definitionen är det bättre att beräkna elintensiteten i förhållande till *förädlings-*

värde. El är en av flera insatsvaror som är grunden till detta värde. Förädlingsvärdet är mer rättvisande eftersom det är direkt relaterat till det steg i förädlingskedjan som elen använts till. I lagen definieras förädlingsvärdet som skillnaden mellan den elintensiva industrins sammanlagda omsättning och sammanlagda inköp. Även om omsättningen och inköpen skulle påverkas av yttre faktorer som ligger utanför den elintensiva industrins kontroll så får inte ett förädlingsvärde som ändras på grund av detta samma genomslagskraft som ett ändrat försäljningsvärde får. En elintensiv industri som får ökade inköpskostnader kommer inte att drabbas dubbelt genom att det också riskerar att inte få undanta el vid beräkningen av kvotpliktens omfattning.

Endast industriell tillverkning kommer att omfattas

När lagen om elcertifikat infördes 2003 räknades de branscher som fick undanta el upp i lagen. Vid regeländringen 2007 ändrades utformningen och en definition av elintensiva företag blev i stället styrande för vilka som skulle få undanta el. I definitionen angavs inte specifikt att de företag som omfattades skulle bedriva industriella tillverkningsprocesser. Denna otydlighet har medfört att branscher med andra tillverkningsprocesser än industriella har kunnat registrera sig som kvotpliktiga elintensiva företag. Avsikten är dock att definitionen och möjligheten till undantag vid beräkning av kvotplikt endast ska omfatta företag som bedriver industriell tillverkning. Detta klargörs i den nya bestämmelsen.

Enligt förslaget ska företag som bedriver verksamhet för vilken avdrag för skatt på el får göras också kunna bedömas som elintensiva

Genom den nya definitionen kan även företag som bedriver verksamhet för vilken avdrag för energiskatt på el får göras enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi, LSE, bli registrerade som elintensiva industrier. Möjligheten införs för att sådana företag som använder el i de i LSE uppräknade processerna, men inte når upp till den elanvändning som krävs enligt lagen om elcertifikat, ändå ska kunna undanta viss el vid beräkningen av kvotplikt. De verksamheter som förslaget omfattar är de i LSE uppräknade energiintensiva industriella processerna, dvs. verksamheter med el som i huvudsak har förbrukats för kemisk reduktion, elektrolytiska processer, framställning av energiprodukter, metallurgiska processer eller för tillverkning av mineraliska produkter, (11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 i lagen (1994:1776) om skatt på energi). Vissa remissinstanser har ansett att företag som deltar i programmet för energieffektivisering, enligt lagen (2004:1196) om program för energieffektivisering, också bör medges undantag från kvotplikt. Regeringens uppfattning är dock att företag som deltar i ett sådant program inte enbart av det skälet ska kunna registreras som elintensiva industrier i elcertifikatsystemet. Den främsta orsaken är att lagstiftningarna avseende elcertifikat och program för energieffektivisering inte har samma syfte. Eftersom lagen om elcertifikat är ett styrmedel som syftar till att öka andelen förnybar el skulle det bli otydligt och få svåröverskådliga konsekvenser att låta de båda lagstiftningarna samverka.

Oavsett om ett företag registreras som elintensiv industri för att det når upp till en viss elintensitet eller med stöd av LSE så utvidgas företagsbegreppet så att det omfattar både ett företag i sin helhet och en del av ett företag som utgör en egen verksamhet eller verksamhetsgren. Regeländringen i lagen om elcertifikat medför att det blir möjligt att bedöma elintensiteten utifrån en mindre enhet än hela den juridiska person som utgör företaget. Det ändrade företagsbegreppet kan komma att innebära att det tillkommer fler företag i form av verksamhetsgrenar som uppfyller kraven för att registreras som elintensiv industri.

5 Den stegvisa undantagsregeln tas bort

Regeringens förslag: Vid beräkning av kvotplikten ska inte el beaktas som har använts i den industriella tillverkningsprocessen om den elintensiva industrin har registrerats enligt 1 kap. 2 § 5 a eller b. El som har använts i sådan omfattning som avses i 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi ska inte beaktas om den elintensiva industrin har registrerats enligt 1 kap. 2 § 5 c.

Om kvotplikten för en registrerad elintensiv industri endast omfattar sådan el som inte ska beaktas enligt första stycket och övrig el som inte överstiger 60 megawattimmar per år för det eller de år som ligger till grund för registreringen beaktas inte heller den övriga elen vid beräkning av kvotplikten.

Rapportens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: *Jernkontoret* pekar på att undantaget för metallurgiska processer i lagen om skatt på energi inte omfattar alla produktionssteg fram till en handelsfärdig produkt och menar att undantaget från kvotplikt bör omfatta all den el som är nödvändig i den industriella processen i samtliga produktionssteg. *Svenska Gjuteriföreningen* menar att i företag eller del av företag där huvuddelen av elen används i metallurgiska processer ska undantag medges för hela elanvändningen så att tolkningar undviks om vad som ingår i den metallurgiska processen. *Länsrätten i Södermanlands län* saknar lagstiftningsförslag för sådana företag för vilka uppgifter om historisk elanvändning saknas, t.ex. nya företag. Övriga remissinstanser har inte yttrat sig i frågan.

Skälen för regeringens förslag

Förslaget innebär att trappan tas bort

Enligt gällande bestämmelser får de företag som uppfyller definitionen som elintensiva undanta 50, 75 eller 100 % av den el som används i tillverkningsprocessen beroende på hur elintensivt företaget är. Ju högre elintensitet desto större undantag. Denna stegvisa reglering med en trappa har gällt sedan 1 januari 2007 och det har konstaterats i Energi-

myndighetens rapport¹ att den har vissa nackdelar. En trappa med många brytpunkter gör att fler företag hamnar nära en gräns. Om ett företag ligger nära en gräns kan det minska incitamenten för energi-effektivisering därför att det är mer lönsamt att hålla sig kvar på ett högre trappsteg och få ett större undantag. Denna risk omfattar fler företag om trappan behålls. En trappa ökar även den administrativa bördan för företagen eftersom de företag där el bara delvis kan undantas måste köpa elcertifikat för resterande del av elen. Tillsynsmyndigheten måste också göra fler bedömningar och får en ökad arbetsbörda om det finns mer än en tröskel. Det finns således övervägande fördelar med att bara ha en gräns för att urskilja de företag som ska få möjlighet till undantag. Genom förslaget försvinner därför den stegvisa regleringen med trappan.

Vilken el får undantas om den elintensiva industrin har registrerats som elintensiv för att elanvändningen i genomsnitt är minst 190 MWh/Mkr förädlingsvärde?

En elintensiv industri som registrerats för att elintensiteten når upp till viss nivå får enligt förslaget undanta all den el som används i en industriell tillverkningsprocess.

Vilken el får undantas om den elintensiva industrin har registrerats som elintensiv för att avdrag får göras enligt LSE?

Om den elintensiva industrin har registrerats för att verksamheten berättigar till avdrag för skatt på el enligt LSE får enligt förslaget samma mängd el undantas vid beräkningen av kvotplikten som en skattskyldig kan göra avdrag för enligt LSE. När avdragsmöjligheten bedöms enligt LSE är det bara el som är hänförlig till vissa produktionssteg i tillverkningsprocessen som omfattas. Detta kan innebära att en elintensiv industri inte får undanta lika mycket el om den registrerats som elintensiv enligt LSE som om den registrerats som elintensiv för att elintensiteten når upp till en viss nivå, eftersom det senare undantaget omfattar all el i den industriella tillverkningsprocessen. Orsaken till att den föreslagna undantagsregeln utformats på detta sätt är att utgångspunkten för Energimyndighetens uppdrag har varit att den totala mängden undantagen el skulle påverkas så lite som möjligt av regeländringarna. Nivån för elanvändningen på 190 MWh/Mkr förädlingsvärde är framräknad utifrån denna förutsättning. Antalet företag och mängden el som beräknas undantas med stöd av LSE-regeln är förhållandevis litet. I de flesta branscher kommer flertalet företag att kvalificera sig som elintensiva för att de når upp till den angivna elintensiteten. Den avvägning beträffande storleken på undantaget som Energimyndigheten gjort inom ramen för sitt uppdrag framstår därför som rimlig. En genomgång av konsekvenserna av ett förslag där de som registrerats som elintensiva med stöd av LSE skulle få undantag för all el som används i tillverkningsprocessen finns i avsnitt 9.

¹ Energimyndighetens rapport De elintensiva företagens undantag från kvotplikt i elcertifikatsystemet, ER 2007:46, sid 66.

Enligt förslaget ska den elintensiva industrin under vissa förutsättningar slippa beakta även el som inte används i tillverkningsprocessen vid beräkningen av kvotpliktens omfattning. Förutsättningarna är dels att den aktuella industrin endast använder el som kan undantas, dels att övrig elanvändning inte överstiger 60 MWh per år för det eller de år som ligger till grund för registreringen. Förslaget har tillkommit för att den administrativa bördan ska minskas för såväl industrierna som tillsynsmyndigheten. Bakgrunden är att vissa företag har fått en stor administrativ börda i förhållande till sin kvotplikt genom deklarationsskyldigheten och hanteringen av inköp av ett fåtal elcertifikat. På grund av detta har företagen valt att betala kvotpliktsavgift i stället för att annullera elcertifikat. Det rör sig om företag där större delen av elanvändningen sker i tillverkningsprocessen och mängden övrig el som använts är liten (0–10 elcertifikat). Hanteringen av ärenden avseende kvotpliktsavgift som på detta vis har tillkommit har inneburit ett merarbete för tillsynsmyndigheten.

Energimyndigheten föreslog i utredningen att kvotplikten för elintensiva företag med en kvotpliktig elanvändning under 60 MWh per år borde flyttas från företagen till elleverantören genom att kvotplikten skulle inträda först när elanvändningen av el utanför tillverkningsprocessen överstigit 60 MWh, se bilaga 2. En ändring som är lagtekniskt enklare och som ger samma effekt som Energimyndighetens förslag är att utvidga undantagsmöjligheten så att även viss el som ligger utanför tillverkningsprocessen omfattas. Det är dock bara i de fall, där användningen av övrig el är mycket begränsad som det är motiverat att införa denna möjlighet. Om gränsen sätts vid 60 MWh per år rör det sig om en mycket liten mängd el som försvinner ur systemet.

6 Elintensiv industri ska ansöka om registrering för en treårsperiod

Prop. 2008/09:9

Regeringens förslag: Kvotpliktiga är elintensiva industrier som har registrerats. Efter skriftlig ansökan ska tillsynsmyndigheten pröva om kraven för att vara en elintensiv industri enligt 1 kap. 2 § 5 uppfylls. Om tillsynsmyndigheten finner att sökanden är en elintensiv industri enligt vad som anges i 1 kap. 2 § 5 ska myndigheten fatta beslut om registrering. Ett sådant beslut om registrering innebär att kvotplikt inträder och att sådan el som avses i 4 kap. 4 § 3 inte ska beaktas när kvotplikten beräknas. När en registreringsperiod har löpt ut ska tillsynsmyndigheten pröva och besluta i frågan om fortsatt registrering.

Ett beslut om registrering som elintensiv industri gäller för en period om tre år från tidpunkten för beslutet. Om en elintensiv industri registrerats enligt 1 kap. 2 § 5 b gäller dock ett beslut om registrering endast för ett år.

Kvotplikten upphör när en kvotpliktig elleverantör inte längre levererar el till elanvändare, när en kvotpliktig elanvändare inte längre använder el som avses i 4 kap. 1 § 2, eller när en elintensiv industri har avregistrerats.

Den som inte längre är kvotpliktig enligt 4 kap. 1 § 1 eller 2 ska inom två veckor från det att kvotplikten upphörde skriftligen anmäla det till tillsynsmyndigheten. När anmälan har gjorts ska den som anmälan avser avregistreras hos tillsynsmyndigheten. En registrerad elintensiv industri ska avregistreras när en registreringsperiod har löpt ut och kraven för att registreras för en ny period inte uppfylls eller om den elintensiva industrin begär det eller om registreringen baserats på oriktiga eller vilseledande uppgifter.

Ett beslut om registrering enligt 4 kap. 7 a § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol liksom ett beslut om avregistrering enligt 6 kap. 7 a § tredje stycket.

Tillsynsmyndigheten får besluta om eller ändra ett beslut om kvotpliktsavgift om den kvotpliktige i en ansökan om registrering har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter av betydelse för kvotpliktens omfattning.

Rapportens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: *Svea hovrätt* och *Miljööverdomstolen* anser att det inte framgår av förslaget vem som ska ta initiativ till en omprövning av registrering. *Energimarknadsinspektionen*, *Gasföreningen* och *Svensk Fjärrvärme* tillstyrker förslaget om en treårig registrering för undantag. *Skogsindustrierna* anser att registreringen bör vara femårig. *SveMin* anser att registreringen bör vara sjuårig. *Fortum Markets AB* har i sitt remissyttrande framfört att kommunikationen mellan elhandelsföretag, elintensiva företag och tillsynsmyndigheten har vissa brister idag och föreslår bl.a. att det elintensiva företaget bör åläggas att meddela elhandelsföretaget att de är elintensiva samt att elhandelsföretagen ska vara skyldiga att kontrollera med tillsynsmyndigheten att dessa uppgifter stämmer. Övriga remissinstanser har inte yttrat sig i frågan.

Skälen för regeringens förslag*I dag sker prövningen i efterhand*

I dag är det företagen själva som anmäler sig som elintensiva hos tillsynsmyndigheten. Registreringsförfarandet innefattar inte någon prövning från myndighetens sida. Företag kan därför registreras som elintensiva trots att förutsättningarna inte är uppfyllda. Dessa företag lever då i villfarelsen att de har rätt att undanta viss el. Först vid deklARATIONstillfället visar det sig att det varit en felbedömning som i stället medför att företaget måste köpa elcertifikat. Systemet med efterhandsbedömningar har också försvårat upprättandet av flerårskontrakt mellan elleverantörer och elintensiva företag. Gällande regler innebär därför ett osäkert och oförutsägbart system för både företag och elleverantörer. Det finns således starka skäl som talar för att införa ett system där tillsynsmyndigheten prövar om företaget är en elintensiv industri innan registrering sker.

Tillsynsmyndigheten ska innan registrering pröva om företaget är en elintensiv industri

För elintensiv industri föreslås ett förfarande där det aktuella företaget ska *ansöka* hos tillsynsmyndigheten om att registreras som elintensiv industri. Myndigheten ska utifrån uppgifterna i ansökan pröva om förutsättningarna för en sådan registrering är uppfyllda. Först när en registrering har skett inträder kvotplikten. Tidpunkten för kvotpliktens inträde har satts till registreringen för att tillgodose de synpunkter som *Lagrådet* har haft. Utifrån vad som angivits i *Lagrådets* yttrande har lagtexten även förtydligats när det gäller tidpunkten för kvotpliktens upphörande för elleverantörer och elanvändare och det har föreskrivits att kvotplikten upphör för en elintensiv industri när den har avregistrerats.

En registrering ska gälla under tre år

Enligt nuvarande ordning anmäler sig företaget hos tillsynsmyndigheten för registrering. Avstämning sker vid deklARATIONstillfället en gång om året. För att få ett stabilt, förutsägbart och lättadministrerat system bör en ansökan om registrering som elintensiv industri utmynna i ett beslut som gäller för en längre period. För etablerade verksamheter där uppgifter om elanvändning och förädlingsvärde finns tre år bakåt i tiden bedöms tre år vara en lämplig tidsperiod för registreringen. Enligt regeringens uppfattning är det även lämpligt att ha en treårig registreringsperiod för företag som bedöms vara elintensiva för att avdrag får göras enligt LSE. Det är en rimlig avvägning mellan å ena sidan intresset av stabilitet och förutsägbarhet och å andra sidan intresset av att inte alltför stora förändringar ska hinna ske inom den elintensiva industrins verksamhet. När det gäller nystartade verksamheter, där historiska värden saknas, var förslaget i lagrådsremissen att prognostiserade värden skulle ligga till grund för treåriga beslut om registrering. *Lagrådet* har dock ifrågasatt om ett företag ska kunna definieras som elintensiv industri utifrån en prognostiserad verksamhet. Enligt regeringens uppfattning skulle det

dock slå alltför hårt mot nystartade verksamheter om de först efter tre år får möjlighet att registreras som elintensiv industri. Det föreslås därför att det ska vara möjligt att registrera en nystartad verksamhet som elintensiv industri men ett sådant registreringsbeslut ska endast gälla för ett år i taget fram till dess att verksamheten har bedrivits i tre år.

Under den tid som en registrering som elintensiv industri gäller kommer inte förändrade uppgifter beträffande elanvändning eller förädlingsvärde att påverka registreringen. Sådana ändrade uppgifter kommer att slå igenom först vid prövningen av fortsatt registrering när perioden är slut. Avregistrering av en elintensiv industri under en pågående registreringsperiod kan endast ske när den elintensiva industrin själv begär det eller när beslutet om registrering baserats på oriktiga eller vilseledande uppgifter.

Vid utgången av varje registreringsperiod ska tillsynsmyndigheten ta initiativ till prövning om fortsatt registrering. Myndighetens beslut om registrering, och avregistrering av en elintensiv industri ska kunna överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

För en elintensiv industri upphör kvotplikten när avregistrering har skett.

Lagrådet har i sitt yttrande efterlyst överväganden beträffande utvidgning av straffansvaret för oriktiga eller vilseledande uppgifter av betydelse för prövning av kvotpliktens omfattning i ett ansökningsärende för registrering som elintensiv industri. Enligt gällande bestämmelser kan den som uppsåtligen lämnat en oriktig eller vilseledande uppgift om mängden såld, använd eller producerad el i en deklaration dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Enligt regeringens uppfattning finns inte skäl att utvidga straffansvaret till att omfatta även den situationen då oriktiga eller vilseledande uppgifter lämnas i en ansökan om registrering. Tillsynsmyndigheten har möjlighet att besluta om kvotpliktsavgift i dessa fall då bestämmelsen om kvotpliktsavgift enligt förslaget även ska omfatta oriktiga eller vilseledande uppgifter av betydelse för kvotpliktens omfattning som lämnas i en ansökan om registrering.

Hur får elleverantören uppgift om vilka som registrerats som elintensiva industrier?

Som systemet fungerar idag så deklarerar elleverantören för all den el som levereras till det elintensiva företaget. I deklarationen yrkar elleverantören också avdrag för den el som levererats till företaget. Elleverantören behöver därför uppgift om vilka företag som är registrerade som elintensiva och från vilket datum registreringen gäller. Tillsynsmyndigheten för redan idag listar på detta. Genom de regeländringar som föreslås kommer tillsynsmyndigheten innan registrering sker att pröva om kraven är uppfyllda och registreringen sker sedan i de flesta fall för en treårsperiod. Detta innebär en stor förändring. Systemet blir stabilare och listorna över elintensiva industrier kommer inte att förändras med korta tidsintervall. Mot bakgrund av detta blir bedömningen att det saknas skäl att i lag reglera informationsflödet mellan de olika aktörerna.

Regeringens förslag: En registrerad elintensiv industri är inte deklarationsskyldig om kvotplikten endast omfattar sådan el som enligt 4 kap. 4 § 3 inte ska beaktas vid beräkning av kvotplikten. I samband med att frågan om registrering som elintensiv industri prövas ska tillsynsmyndigheten pröva frågan om befrielse från deklarationsskyldigheten. Ett beslut om befrielse från deklarationsskyldigheten ska gälla för samma period som ett beslut om registrering som elintensiv industri. Tillsynsmyndighetens ställningstagande ifråga om befrielse från deklarationsskyldigheten ska framgå av beslutet om registrering som elintensiv industri. Ett beslut om befrielse från deklarationsskyldigheten får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Den som är eller har varit kvotpliktig ska genom räkenskaper, anteckningar eller på annat sätt se till att det finns underlag för att fullgöra deklarationsskyldigheten eller, om deklarationsskyldighet inte föreligger, underlag för att styrka elintensitet och undantag från deklarationsskyldighet. Sådant underlag ska bevaras i sju år efter utgången av året efter beräkningsåret för kvotplikt.

En elintensiv industri som inte haft någon skyldighet att lämna årliga deklarationer behöver inte heller lämna någon slutlig deklaration när kvotplikten har upphört.

Rapportens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: *Energimarknadsinspektionen* och *Jernkontoret* tillstyrker förslaget om att kvotplikten för företag med liten elanvändning flyttas från företagen till elleverantörerna. *Verket för näringslivsutveckling (Nutek)*, stöder förslaget att flytta kvotplikten för vissa företag till elleverantören. *Nutek* saknar dock en tydlig redovisning av hur de administrativa kostnaderna hos elleverantören förändras till följd av detta. *Fortum Markets AB* saknar anvisning om hur överföringen av kvotplikten från elintensiv industri till elhandelsföretag ska gå till.

Skälen för regeringens förslag

Vad innebär deklarationsskyldigheten?

Sedan elcertifikatsystemet infördes har alla kvotpliktiga aktörer årligen varit skyldiga att deklarerera sin elanvändning till tillsynsmyndigheten. Deklarationen ska lämnas senast den 1 mars varje år. Uppgifterna i deklarationen ligger till grund för beräkningen av det antal elcertifikat som elleverantören, elanvändaren eller det elintensiva företaget ska inneha och som ska annulleras den 1 april samma år som deklarationen lämnas.

Elleverantören deklarerar för all den el som levereras till det elintensiva företaget. I deklarationen yrkar elleverantören också avdrag för den el som levererats till det elintensiva företaget. Det elintensiva företaget måste deklarerera för den el man köper från sina elleverantörer samt eventuell övrig el. Deklaration måste upprättas både för el som undantas vid beräkning av kvotplikt och för den övriga el som används i t.ex.

förråd och lagerbyggnader. Om ett företag bara förbrukar el i den elintensiva tillverkningsprocessen deklarerar företaget endast undantagen el och behöver inte köpa några elcertifikat. Om företaget däremot förbrukar annan el än sådan som får undantas så måste även denna övriga el deklarerars och företaget måste köpa elcertifikat för att slippa kvotpliktsavgift.

Varför bör vissa företag slippa deklarerera?

Som framgått i avsnitt 5 är det vissa företag som hellre betalar en kvotpliktsavgift än köper elcertifikat om större delen av företagets elanvändning sker i tillverkningsprocessen och mängden övrig el som används är liten (0–10 elcertifikat). I det sammanhanget har Energimyndigheten lämnat förslag på att kvotplikten ska flyttas från företag med liten elanvändning utanför tillverkningsprocessen till elleverantören för att dessa företag ska slippa deklarerera. Regeringen delar Energimyndighetens uppfattning. För sådana elintensiva industrier som bara använder el som får undantas vid beräkning av kvotplikten bör deklareringskyldigheten tas bort för att minska den administrativa bördan. Regeringens förslag har dock en annan konstruktion än Energimyndighetens förslag. Deklareringskyldigheten tas uttryckligen bort för sådana elintensiva industrier som endast använder el som får undantas vid beräkning av kvotplikten i stället för att denna skyldighet skulle ha försvunnit som en följd av att industrierna inte skulle ha varit kvotpliktiga förrän elanvändningen överstigit 60 MWh/år, vilket föreslogs i myndighetens rapport². Det är dock bara i de fall där all el får undantas vid beräkningen av kvotplikten som det är motiverat att den elintensiva industrin inte ska behöva lämna någon deklareration. Registrerade elintensiva industrier som använder mer än 60 MWh per år för det eller de år som ligger till grund för registreringen i t.ex. lagerlokaler och på kontor, bör ha fortsatt deklareringskyldighet. Möjligheten till befrielse från deklareringskyldigheten bör prövas samtidigt som frågan om registrering som elintensiv industri. Ett beslut om befrielse från deklareringskyldigheten föreslås gälla för samma period som ett beslut om registrering. De elintensiva industrier som inte omfattas av den årliga deklareringskyldigheten ska inte behöva lämna in någon slutlig deklareration när kvotplikten har upphört.

Ett beslut som rör frågan om befrielse från deklareringskyldigheten ska kunna överklagas.

² Energimyndighetens rapport De elintensiva företagens undantag från kvotplikt i elcertifikatsystemet, ER 2007:46, sid 101.

Regeringens förslag: De föreslagna ändringarna träder i kraft den 1 januari 2009.

Om en ansökan enligt 4 kap. 7 a § kommer in till tillsynsmyndigheten senast den 31 januari 2009 och den som ansökt om registrering uppfyller kraven för att vara registrerad som elintensiv industri, ska tillsynsmyndighetens beslut om registrering gälla från och med den 1 januari 2009.

Om ett företag som varit registrerat som kvotpliktigt enligt 1 kap. 2 § 5 i dess lydelse före den 1 januari 2009 inte inkommer med en ansökan enligt 4 kap. 7 a § senast den 31 januari 2009, ska tillsynsmyndigheten avregistrera företaget i enlighet med vad som anges i 6 kap. 7 b §. Ett sådant beslut om avregistrering gäller omedelbart. Ett företag som avregistrerats med stöd av vad som anges i övergångsbestämmelsen är inte kvotpliktigt för tid från och med den 1 januari 2009.

Rapportens förslag: I rapporten saknas lagförslag angående ikraftträdande och övergångsbestämmelser.

Remissinstanserna: *Svenska Petroleum Institutet* förordar att den nya definitionen tillämpas från den 1 januari 2009. Övriga remissinstanser har inte yttrat sig i frågan.

Skälen för regeringens förslag: Enligt förslaget ska de nya reglerna träda i kraft den 1 januari 2009. Detta innebär bl.a. att ett nytt ansökningsförfarande införs och att gruppen av företag som är registrerade som elintensiva kommer att förändras. Det finns därför behov av vissa övergångsregler.

I en övergångssituation med en ny definition kommer både företag som inte tidigare varit registrerade och sådana företag som varit registrerade att komma in med en ansökan till tillsynsmyndigheten. Det är rimligt att företagen får en månad på sig att ansöka om registrering och att tillsynsmyndighetens beslut om registrering som elintensiv industri i sådana fall ska gälla från och med den 1 januari 2009.

Den 1 januari 2009 kommer det att finnas ett antal elintensiva företag som är registrerade enligt de äldre reglerna. När de nya reglerna träder i kraft kommer många av företagen efter ansökan att bli fortsatt registrerade som elintensiva, men vissa kommer inte att uppfylla kraven. En del företag som känner till att förutsättningar för registrering saknas kommer sannolikt inte ens att ansöka om registrering. För att undvika en situation där företag finns kvar i registret som kvotpliktiga trots att ansökan om registrering inte görs kan tillsynsmyndigheten med stöd av övergångsbestämmelsen avregistrera sådana företag. Det är inte önskvärt att kvotplikten ligger kvar på företaget i avvaktan på att beslutet ska vinna laga kraft. Därför bör ett beslut om avregistrering gälla omedelbart. Företag som avregistrerats med stöd av övergångsbestämmelsen ska inte vara kvotpliktiga för tid från och med den 1 januari 2009.

Den nya definitionens påverkan på mängden undantagen el

Det är inte önskvärt att den nya definitionen av elintensiv industri medför att mängden el som undantas från kvotplikt förändras mer än marginellt. Vid större avvikelser finns risk för påverkan på prisbildningen på marknaden och för att den kvotutveckling som fastställts till 2030 måste justeras för att avsedd effekt med certifikatsystemet ska uppnås. Nivån på gränsvärdet, 190 MWh/Mkr förädlingsvärde, är fastställd för att systemet ska påverkas så lite som möjligt. Höjningen av nivån på elanvändningen från dagens 40 MWh/Mkr försäljningsvärde till förslaget 190 MWh/Mkr förädlingsvärde under tre år är nödvändig eftersom förädlingsvärdet är ett lägre mått än försäljningsvärdet. Energimyndigheten har bedömt att en ny definition bör utformas så att den ger mellan 39 till 40 TWh undantagen el. Mängden undantagen el för 2007 var 42,8 TWh. Totala mängden undantagen el kommer alltså enligt beräkningarna att minska. Detta kommer att få genomslag i vissa branscher samtidigt som man måste beakta att en viss del av de 42,8 TWh (uppskattningsvis knappt 2 TWh) kommer ifrån branscher som inte har industriell tillverkning och som därför inte längre kommer att få undanta el, t.ex. företag med värme- och kylproduktion och växthusnäringen.

Utifrån 2005 års statistik över industrins elanvändning³ har Energimyndigheten tagit fram nedan redovisade uppgifter för hur olika branscher kommer att påverkas. Statistiken visar endast hur de olika definitionerna slår utifrån historiska siffror. Underlag saknas för att en jämförelse ska kunna göras branschvis mellan det faktiska utfallet för 2007 och det utfall man förväntar sig med den nya definitionen.

Utifrån 2005 års siffror skulle nuvarande definition av elintensiva företag innebära en sammantagen mängd el som undantas från kvotplikt på ca 41,7 TWh och andelen berörda företag vara 827. Den föreslagna definitionen beräknas leda till att 39,6 TWh undantas och att 670 företag berörs. Största delen av den el som undantas finns i massa- och pappersindustrin (56 %) följt av kemisk industri (12 %), järn- och stålindustri (11 %), gruvinindustri (7 %), metallverk (6 %) och övrig industri (8 %). Mängden undantagen el minskar således med 2,1 TWh och antalet företag med ca 160. Minskningen av undantagen el kommer främst från gruvinindustri och järn- och stålindustri. De branscher som skulle minska mest i antal företag är verkstadsindustri, kemisk industri, livsmedelsindustri och trävaruindustri. Det ändrade företagsbegreppet kan dock innebära att det tillkommer fler företag i form av verksamhetsgrenar som uppfyller kraven för att registreras som elintensiv industri. Detta kan också komma att påverka mängden el som undantas vid beräkning av kvotplikt, men det går inte att förutse i vilken omfattning.

³ Samtliga beräkningar under rubriken redovisas i Energimyndighetens rapport De elintensiva företagens undantag från kvotplikt i elcertifikatsystemet, ER 2007:46 och är baserade på statistik för 2005 som i huvudsak kommer från Statistiska centralbyråns undersökningar Industrins årliga energianvändning (ISEN) och Företagens ekonomi (FEK).

Av de 50 största elanvändarna kommer 42 företag att medges undantag från kvotplikt vid en tillämpning av de föreslagna ändringarna. Andelen undantagen el i förhållande till dessa företags totala elanvändning blir 86 %.

Den nya definitionens konsekvenser för några enskilda branscher

Plast- och kemiföretag

Ca 100 företag inom plast- och kemiföretagen (inklusive raffinaderier) beräknas få undantag från kvotplikt, vilket motsvarar 5 TWh undantagen el. Totalt finns 522 företag i branschen som använder sammanlagt 6,9 TWh el. Av dessa får 75 företag undantag för att de har en viss elintensitet och 25 företag kvalificerar sig för undantag via lagen om skatt på energi, LSE. Detta motsvarar 4,6 resp. 0,5 TWh undantagen el.

Inom raffinaderibranschen beräknas samtliga företag att få undantag i utredningens förslag. Av dessa kvalificerar sig 22 % för att de har en viss elintensitet och 78 % av företagen kvalificerar sig bara via LSE. Raffinaderiföretagen står för en relativt liten del av kemiföretagens totala elanvändning men de utgör också få företag inom branschen.

Skogsindustri

I utredningens grundförslag beräknas 136 företag att få undantag från kvotplikt vilket motsvarar 24,2 TWh. Totalt finns 585 företag inom branschen vilka använder sammanlagt 25,9 TWh el. Av dessa företag kvalificerar sig 134 stycken för undantag för att de har en viss elintensitet och bara 2 företag kommer in via LSE, vilka svarar för knappt 0,01 TWh i undantagen el.

Stål- och metallverk

I utredningens grundförslag beräknas 78 företag inom stål- och metallverk att få undantag (av totalt 137 företag) vilket motsvarar 6,3 TWh (branschen använder totalt 8 TWh). Av dessa företag kvalificerar sig 46 företag för undantag för att de har en viss elintensitet och 32 via enbart LSE (motsvarar 6 TWh respektive 0,3 TWh undantagen el).

Jord- och stenindustri

I utredningens grundförslag kvalificerar sig 33 (av totalt 142) företag för undantag vilket motsvarar 0,8 TWh undantagen el (branschen använder sammantaget 1,1 TWh). Av dessa kvalificerar sig 16 företag för att de har en viss elintensitet och 17 via LSE vilket motsvarar 0,7 respektive 0,06 TWh.

Gruvindustri

I utredningens grundförslag beräknas 10 företag inom gruvindustrin kvalificera sig för undantag (av totalt 45 företag i branschen). Detta motsvarar 1,4 TWh undantagen el (branschen använder totalt sett 3,1 TWh el). Samtliga av dessa företag får undantag för att de har en viss elintensitet .

Om förslaget till ny definition skulle ha utformats så att de företag som får undantag enligt LSE skulle få undantag för hela sin elanvändning i den industriella tillverkningsprocessen så hade det varit nödvändigt att höja grundnivån till 360 MWh/Mkr förädlingsvärde för att mängden undantagen el skulle hamna på rätt nivå (39–40 TWh). Detta skulle ha lett till att totalt 457 företag hade fått undantag från kvotplikt och att den totala mängden undantagen el hade varit 39,4 TWh. Jämfört med den nu föreslagna utformningen där LSE-företagen bara får undantag för den el som motsvaras av avdraget och som används i vissa produktionssteg i processen så skulle cirka 210 färre företag få undantag för kvotplikt och mängden undantagen el minska med cirka 0,24 TWh.

Tabell 1. Total mängd undantagen el och antal företag som hade kunnat få undantag från kvotplikt vid olika grundnivåer om LSE-företagen skulle få undantag för hela sin elanvändning.

MWh/Mkr	Antal företag (st)	Undantagen el (TWh)
190	667	42,3
300	500	40,7
355	462	40,3
360	457	39,4
400	433	38,7

För samtliga branscher utom raffinaderier skulle antalet företag som hade kunnat beviljas undantag från kvotplikt ha minskat. Mängden undantagen el skulle ha minskat för alla branscher utom stål- och metallverk, jord och sten samt verkstadsindustrin. Inom flera branscher, främst stål- och metallverk och verkstadsindustrin, skulle det också ha skett en förflyttning där ett antal företag som tidigare hade kunnat beviljas undantag från kvotplikt enligt båda villkoren endast hade kunnat beviljas undantag enligt LSE. Detta skulle dock inte påverkat mängden undantagen el eller antal företag.

Gruvindustri

Inom gruvindustrin skulle antalet företag ha minskat med 30 % och mängden undantagen el skulle ha minskat med 0,1 TWh.

Skogsindustri

Inom skogsindustrin skulle drygt hälften av företagen förlorat sitt undantag om grundnivån hade höjts till 360 MWh/Mkr. Den undantagna mängden el skulle ha minskat med 0,7 TWh. Större delen av dessa förändringar hade skett i trävaruindustrin där antalet företag skulle ha minskat med drygt 70 % och mängden el med 0,5 TWh (cirka 40 % av mängden undantagen el enligt den föreslagna definitionen). Inom massa- och pappersindustrin skulle förändringarna varit mindre, 9 % av företagen och 0,2 TWh undantagen el hade försvunnit.

Plast- och kemiföretag

Inom plast- och kemiföretagen exklusive raffinaderier skulle antalet företag med undantag ha minskat med cirka 40 % och mängden undantagen el skulle ha minskat med 1,1 TWh. För raffinaderier skulle inga förändringar ha skett.

Stål- och metallverk

Inom stål- och metallverk skulle antalet företag med rätt till undantag minskat med 13 %. Eftersom stål- och metallverk är en bransch där en stor andel av företagen får undantag enligt LSE så skulle dock den totala mängden undantagen el i branschen ha ökat med cirka 1,2 TWh.

Verkstadsindustri

Inom verkstadsindustrin skulle antalet företag med rätt till undantag ha minskat med drygt 20 % jämfört med den föreslagna definitionen. Mängden undantagen el inom industrin skulle dock ha ökat med drygt 0,8 TWh. Det är stora skillnader mellan olika delbranscher inom verkstadsindustrin. Inom samtliga delbranscher skulle antalet företag med undantag ha minskat men i vissa skulle mängden undantagen el ha ökat medan den skulle ha minskat i andra.

Jord- och stenindustri

Inom jord- och stenindustrin skulle antalet företag med rätt till undantag ha minskat med 12 %. Mängden undantagen el skulle dock ha ökat med knappt 0,02 TWh.

Livsmedelsindustri

Inom livsmedelsindustrin skulle enligt beräkningar både antalet företag och mängden undantagen el ha minskat med nästan 50 %.

Det nya registreringsförfarandet

Införandet av ett registreringsförfarande för elintensiv industri tillsammans med en registreringsperiod på tre år kommer att ge stabilitet och förutsägbarhet för företagen. Den ökade administration som ansökningsförfarandet innebär uppvägs sannolikt för företagets del av att de på ett tidigt stadium får vetskap om ifall de uppfyller förutsättningarna för att betraktas som elintensiva eller inte. Förutsägbarheten är positiv även för elleverantörerna som i ökad utsträckning kommer att veta vem som är kvotpliktig när avtal om leverans av el ska träffas. Tillsynsmyndighetens arbetsbörda bedöms inte öka totalt sett genom förslagen. Även om fler arbetsmoment tillkommer när ansökningarna ska prövas och beslut fattas så kommer detta bara, i de flesta fall, att ske vart tredje år och det blir till fördel för myndigheten att slippa rätta till felaktigheter i efterhand.

Beslut om registrering, befrielse från deklarationsskyldighet och avregistrering ska kunna överprövas av allmän förvaltningsdomstol. Måltillströmningen förväntas bli begränsad.

De nya reglerna bedöms bara medföra positiva effekter för de elintensiva industrier som uppfyller kraven för att slippa deklarationsskyldigheten. Även tillsynsmyndigheten får en minskad arbetsbörda genom att färre deklARATIONER ska granskas.

Konstruktionen i regeringens förslag beträffande deklarationsskyldigheten och undantaget skiljer sig från det förslag som Energimyndigheten lämnade (se vidare avsnitt 5 och 7). Det praktiska utfallet blir dock detsamma för alla aktörer inom elcertifikatsystemet. De högst 60 MWh per år som kommer att få undantas av vissa elintensiva industrier skulle inte ha medfört en skyldighet att köpa elcertifikat i något av förslagen.

Redan idag lämnar tillsynsmyndigheten uppgifter till elleverantören om vilka företag som är registrerade som kvotpliktiga. Ingen förändring av arbetsbördan kommer att ske i detta avseende.

Kraftträdande och övergångsbestämmelser

Det har bl.a. angivits i övergångsbestämmelserna att företag som avregistrerats inte är kvotpliktiga för tid från och med den 1 januari 2009. Detta medför att företagen inte är skyldiga att deklarerat och inneha elcertifikat för tid från och med den 1 januari 2009 fram till avregistreringen. Efter avregistreringen går kvotplikten över till elleverantören. Förlusten i systemet till följd av bestämmelsen bedöms bli försumbar och ska jämföras med den administrativa belastning som skulle drabbat både företag och tillsynsmyndighet om det varit nödvändigt att hantera deklARATIONER och annullera elcertifikat för tidsperioden fram till avregistreringen.

1 kap.**2 §**

Av *femte punkten* framgår vilka företag som ska betraktas som elintensiva industrier. En elintensiv industri kan både vara ett företag i sin helhet eller en del av ett företag som utgör en egen verksamhet eller verksamhetsgren. Den nya formuleringen av företagsbegreppet är identisk med den formulering som finns i lagen (1994:1776) om skatt på energi, LSE. Avsikten är att begreppet ska tillämpas på samma sätt som i LSE. Detta innebär att företagsdelen ska kunna driva sin verksamhet med egna medel. Förädlingsvärdet ska räknas för verksamheten eller verksamhetsgrenen.

Enligt *punkten a* ska verksamhet bedrivas och ha bedrivits under de senaste tre åren. *Punkten b* avser nystartad verksamhet där historiska värden för de tre senaste åren saknas. Prövningen av definitionens krav enligt denna punkt ska baseras på prognostiserade värden under det första kalenderåret verksamhet bedrivs och därefter värden för det föregående kalenderåret fram till dess att uppgifter tre år bakåt i tiden finns.

Det är verksamheten som elen används i som är avgörande för bedömningen av vilka som ska betraktas som elintensiva industrier med hänvisning till att avdrag får göras för energiskatt på elektrisk kraft enligt LSE. Bedrivs en verksamhet som anges i 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 ska företaget eller företagsdelen i normalfallet betraktas som elintensivt. Tillsynsmyndigheten får informera sig om Skatteverkets bedömning av rätten till avdrag vid sin tillsynsverksamhet och vid de prövningar där behov av närmare utredning föreligger.

För att avgöra vad som i det här sammanhanget avses med industriell tillverkning kan vägledning hämtas från Statistiska centralbyråns SNI-koder (SNI-kod 10-37 SNI 2002, SNI-kod 05-33 SNI 2007). Koderna bör dock endast vara vägledande. Det är verksamheten vid det enskilda företaget (företagsdelen) som ska bedömas vid tillsynsmyndighetens prövning av om kraven enligt definitionen uppfylls.

Förädlingsvärdet definieras i en ny *sjätte punkt* som skillnaden mellan den elintensiva industrins sammanlagda omsättning och sammanlagda inköp så som dessa begrepp är att förstå enligt 1 kap. 8 § lagen om skatt på energi.

Paragrafen behandlas i avsnitt 4 och 6. Den har delvis utformats enligt *Lagrådets* förslag.

4 kap.**1 §**

En elintensiv industri ska registreras i enlighet med vad som anges i 7 a § för att bli kvotpliktig.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6 och har utformats i enlighet med vad *Lagrådet* har angivit i sitt yttrande.

4 §

Paragrafen anger vilken elanvändning som inte ska beaktas vid beräkning av kvotplikten. När det gäller den elintensiva industrin får olika mängder el undantas beroende på om registrering skett enligt 1 kap. 2 § 5 a och b eller enligt 5 c. Om registrering skett enligt 1 kap 2 § 5 a eller b får all el som har använts i den industriella tillverkningsprocessen undantas när kvotplikten ska beräknas. Om registrering däremot skett enligt 1 kap. 2 § 5 c är omfattningen av mängden el som får undantas lika stor som den mängd el man får göra avdrag för enligt LSE. *Lagrådet* har i sitt yttrande angett att de villkor som uppställs för att elen inte ska beaktas vid beräkning av kvotplikten framgår redan av kravet på att elen ska användas i tillverkningsprocessen i elintensiv industri och att punkten därför bör kunna formuleras på ett enklare sätt. *Lagrådet* hänvisar till definitionen av elintensiv industri i 1 kap. 2 §. Regeringen gör dock bedömningen att om formuleringarna förenklas, t.ex. genom en hänvisning till definitionen, kommer det inte att framgå av lagen att elintensiva industrier som definierats som elintensiva för att avdrag får göras enligt LSE endast får undanta så mycket el som motsvarar storleken på avdraget, dvs. endast el som används i vissa produktionssteg i tillverkningsprocessen.

Ett nytt andra stycke i *tredje punkten* anger att möjligheten till undantag utvidgas på så vis att om kvotplikten för en registrerad elintensiv industri endast omfattar sådan el som får undantas och övrig el (t.ex. i förråd och kontorslokaler) som inte överstiger 60 MWh per år för det eller de år som ligger till grund för registreringen beaktas inte heller den övriga elen vid beräkning av kvotplikten.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5 och har i vissa delar omarbetats utifrån vad *Lagrådet* har angivit i sitt yttrande.

6 §

Kvotplikten inträder först när en elintensiv industri har registrerats i enlighet med vad som anges i 7 a §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6 och har utformats i enlighet med vad som angivits i *Lagrådets* yttrande.

7 §

I paragrafen markeras att anmälningsförfarandet bara kommer att gälla elleverantörer och elanvändare som använt den el de själva producerat, importerat eller köpt på den nordiska elbörsen.

7 a §

Paragrafen är ny. De som vill bli registrerade som elintensiva industrier ska skriftligen ansöka om detta hos tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten ska pröva om kraven enligt 1 kap. 2 § 5 uppfylls. Om kraven uppfylls ska myndigheten fatta beslut om registrering. Av paragrafen framgår rättsverkan av ett beslut om registrering.

I paragrafen anges också att det åligger tillsynsmyndigheten att pröva frågan om fortsatt registrering vid registreringsperiodens slut. Tillsynsmyndighetens beslut om registrering ska gälla fram till dess att myndigheten fattat beslut om fortsatt registrering eller avregistrering.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6 och har omarbetats utifrån vad *Lagrådet* har angivit i sitt yttrande. Lagrådets synpunkter beträffande tillsynsmyndighetens möjligheter att avregistrera någon vars kvotplikt har upphört kommenteras under 6 kap. 7 a §.

7 b §

Paragrafen är ny och anger registreringsperiodens längd. Ett beslut om registrering gäller enligt huvudregeln för en period om tre år från tidpunkten för beslutet. Elintensiva industrier med nystartad verksamhet ska dock endast kunna registreras ett år i taget fram till dess att de bedrivit verksamhet under tre års tid.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6 och har tillkommit med anledning av vad *Lagrådet* har angivit i sitt yttrande.

7 c §

Paragrafen är ny och anger att tillsynsmyndigheten i samband med att frågan om registrering prövas även ska pröva frågan om befrielse från deklarationsskyldigheten enligt 9 § andra stycket. I paragrafen anges att ett beslut om befrielse från deklarationsskyldighet ska gälla för samma period som ett beslut om registrering som elintensiv industri och att tillsynsmyndighetens ställningstagande när det gäller befrielse från deklarationsskyldighet ska framgå av beslutet om registrering som elintensiv industri.

Paragrafen behandlas i avsnitt 7 och har tillkommit med anledning av vad *Lagrådet* har angivit i sitt yttrande.

8 §

Paragrafen förtydligar att det bara är de kvotpliktiga elleverantörerna och elanvändarna som tillsynsmyndigheten kan registrera på eget initiativ.

9 §

I paragrafen, som reglerar deklarationsskyldigheten för dem som är kvotpliktiga, anges i ett nytt andra stycke när en registrerad elintensiv industri är befriad från deklarationsskyldighet.

Paragrafen behandlas i avsnitt 7.

5 kap.

3 §

I paragrafen regleras tillsynsmyndighetens möjlighet att besluta om eller ändra ett tidigare meddelat beslut om kvotpliktsavgift efter den 1 september om sökanden har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter av betydelse för kvotpliktens omfattning, i en deklARATION eller, som föreslagits, i en ansökan om registrering. *Lagrådet* har i sitt yttrande angett att det är oklart vad som gäller om ett företag genom att lämna oriktiga eller vilseledande uppgifter oriktigt blivit registrerat som elintensiv industri. Enligt regeringens uppfattning torde oriktiga eller vilseledande uppgifter i en ansökan som lett till en felaktig registrering i samtliga fall ha betydelse för kvotpliktens omfattning och därmed bör det inte bli några problem för tillsynsmyndigheten att besluta om kvotpliktsavgift med den reglering som föreslagits. För det fall att oriktiga

uppgifter lämnas i en ansökan om registrering får tillsynsmyndigheten således besluta om kvotpliktsavgift på samma sätt som när den kvotpliktige lämnat oriktiga uppgifter i en deklaration.

När det gäller vad som anges i paragrafen om att beslut avseende kvotpliktsavgift i de aktuella fallen får fattas av tillsynsmyndigheten efter den 1 september har *Lagrådet* ansett att tidpunkten bör preciseras till den 1 september året efter beräkningsåret. Regeringen har dock stannat vid att en sådan precisering inte bör göras då avsikten med formuleringen är att ange att beslut om kvotpliktsavgift till följd av oriktiga eller vilseledande uppgifter får fattas *även* efter den 1 september till skillnad mot andra beslut om kvotpliktsavgift som ska fattas *senast* den 1 september varje år (jfr 5 kap. 2 §).

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.

6 kap.

7 a §

Paragrafen reglerar i sin nya lydelse bland annat när kvotplikten upphör för de kvotpliktiga aktörerna, anmälningsskyldigheten för kvotpliktiga elleverantörer och elanvändare samt när avregistrering ska ske. *Lagrådet* har i sitt yttrande i anslutning till 4 kap. 7 a § berört frågan om tillsynsmyndighetens möjlighet att på eget initiativ avregistrera enligt 6 kap. 7 b § och angett att det inte har kommenterats i lagrådsremissen att ett beslut om registrering kan upphöra att gälla före treårsperiodens utgång. Den reglering i 6 kap. 7 b § som avses anger att om tillsynsmyndigheten har en välgrundad anledning att anta att någons kvotplikt har upphört och denne inte har gjort en anmälan ska tillsynsmyndigheten göra en avregistrering. Regeringen gör bedömningen att bestämmelsen inte påverkas av de nu föreslagna ändringarna utan även fortsättningsvis kommer att gälla för de elleverantörer och elanvändare som har en skyldighet att anmäla när kvotplikten har upphört.

Lagrådet har även angett att det är oklart om avregistrering ska kunna ske före treårsperiodens utgång i fall som avses i 6 kap. 7 a och 7 b §§ och att frågan bör belysas. Regeringen har bedömt att det uttryckligen bör anges i vilka fall en elintensiv industri ska kunna avregistreras. Ett sådant beslut om avregistrering får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6 och har omarbetats med anledning av vad *Lagrådet* har angivit i sitt yttrande i anslutning till såväl 4 kap. 7 a § som 6 kap. 7 a §.

7 c §

Det är bara de elintensiva industrier som är deklarationsskyldiga som ska lämna in en slutlig deklaration. Elintensiva industrier som inte omfattas av den årliga deklarationsskyldigheten behöver således inte lämna in någon slutlig deklaration. Paragrafen ändras även som en följd av att ett andra stycke lagts till i 4 kap. 9 §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 7.

8 §

Med föreslagen reglering kommer det att finnas kvotpliktiga som är deklarationsskyldiga och sådana som är befriade från deklarationsskyldighet. Bestämmelsen anger att den som är eller har varit kvotpliktig är skyldig att genom räkenskaper, anteckningar eller på annat sätt se till att det finns underlag för att antingen fullgöra deklarationsskyldighet eller, om deklarationsskyldighet inte föreligger, underlag för att styrka elintensitet och befrielse från deklarationsskyldighet. Underlaget ska bevaras i sju år efter utgången av året efter beräkningsåret för kvotplikt.

Paragrafen behandlas i avsnitt 7 och har utformats i enlighet med vad *Lagrådet* angivit i sitt yttrande.

12 §

Ändringen är en följd av att ett andra stycke lagts till i 4 kap. 9 §.

14 §

Eftersom det införs ett nytt ansökningsförfarande måste reglerna anpassas så att även en sådan ansökan om registrering som elintensiv industri får överföras elektroniskt. Möjligheten att överföra handlingar elektroniskt gäller därmed för samtliga ansökningar, anmälningar och deklARATIONER med därtill hörande handlingar. Den tidigare uppräknningen har därför tagits bort i förslaget och paragrafen har ändrats redaktionellt.

7 kap.**1 §**

Ändringen i andra punkten är en följd av att ett andra stycke lagts till i 4 kap. 9 §.

8 kap.**1 §**

Av paragrafen framgår att bl.a. ett beslut om registrering och om befrielse från deklarationsskyldighet enligt 4 kap. 7 a och 7 c §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Med beslut om registrering enligt 4 kap. 7 a § avses både det första beslutet efter ansökan och beslutet om fortsatt registrering. Även ett beslut om avregistrering enligt 6 kap. 7 a § tredje stycket ska kunna överklagas.

I kraftträdande och övergångsbestämmelser

Enligt förslaget ska de nya reglerna träda i kraft den 1 januari 2009.

Övergångsbestämmelserna föreslås för att ett ansökningsförfarande införs från och med den 1 januari 2009 och för att det blir en ny avgränsning av vilka som ska betraktas som elintensiva industrier.

Om tillsynsmyndighetens beslut om registrering av en elintensiv industri ska gälla från och med den 1 januari 2009 ska en ansökan om registrering ha kommit in till myndigheten senast den 31 januari 2009.

Tillsynsmyndigheten kan med stöd av övergångsbestämmelsen avregistrera sådana företag som finns kvar i myndighetens register som

kvotpliktiga trots att ansökan om registrering inte görs. Beslut om avregistrering ska gälla omedelbart så att kvotplikten inte ligger kvar på företaget i avvaktan på att beslutet ska vinna laga kraft. Ett beslut om avregistrering ska fattas i enlighet med vad som anges i 6 kap. 7 b §. Därigenom blir beslutet överklagbart enligt vad som anges i 8 kap. 1 § 9. Det har även angivits att företag som avregistrerats med stöd av övergångsbestämmelsen inte ska vara kvotpliktiga för tid från och med den 1 januari 2009. Detta innebär att företagen inte är skyldiga att deklarerera eller inneha elcertifikat för tid från angivet datum fram till avregistreringen.

Sammanfattning och slutsatser

Det svenska elcertifikatsystemet infördes 1 maj 2003 och syftar till att öka den mängd el som produceras baserat på förnybara energikällor. Med hänsyn till den elintensiva industrins internationella konkurrenskraft är elanvändningen i dessa företag helt eller delvis undantagen från s.k. kvotplikt (dvs. kravet att införskaffa elcertifikat i proportion till den använda mängden el). Övriga elanvändare är genom kvotplikten därmed ålagda att svara för den efterfrågan på elcertifikat som krävs för att finansiera den beslutade utbyggnaden av förnybar elproduktion.

Den nuvarande utformningen av undantaget från kvotplikt infördes den 1 januari 2007 och baseras på en definition som tar utgångspunkt i företagets elintensitet i termer av hur mycket el som används i tillverkningsprocessen i förhållande till försäljningsvärdet av företagets produktion. Eftersom detta undantag kan leda till vissa negativa effekter bl.a. en snedvridning av konkurrensen mellan företag med likartad verksamhet har regeringen funnit att det finns skäl att överväga en annan utformning av den elintensiva industrins undantag i lagen om elcertifikat.

Det finns ett flertal lagstiftningar på energiområdet som på ett eller annat sätt tar utgångspunkt i en definition av energi- och elintensiva företag eller motsvarande, bl.a. lag (1994:1776) om skatt på energi, lag (2004:1196) om program för energi-effektivisering och lag (2003:113) om elcertifikat. De skiljer sig dock väsentligt åt i den praktiska utformningen, vilket har ledat till en otydlighet för berörda företag. Energimyndigheten har inom ramen för detta uppdrag bl.a. utrett konsekvenserna av dessa skillnader samt huruvida det är möjligt och lämpligt att harmonisera definitionerna i de tre lagstiftningarna.

Sammanfattande slutsatser

Energimyndigheten förordar en ny utformning av den elintensiva industrins undantag från kvotplikt enligt vilken elintensiv industri definieras som ett företag där

- el används i tillverkningsprocessen i en utsträckning motsvarande minst 190 MWh per miljon kronor av företagets förädlingsvärde eller
- el används för ändamål som har fullständigt avdrag för energiskatt på el enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lag (1994:1776) om skatt på energi.

Energimyndigheten bedömer att den föreslagna modellen leder till ökad träffsäkerhet, större stabilitet för företagen, mindre administration och i viss mån ökad harmonisering i lagstiftningen på energiområdet.

Energimyndigheten anser att undantag från kvotplikt endast bör avse el i tillverkningsprocessen i företag med industriell verksamhet.

Den definition som föreslås är konstruerad för att åstadkomma en så liten förändring som möjligt med avseende på den sammanlagda mängden undantagen el jämfört med nuvarande undantag. Därmed uppstår minsta möjliga påverkan i efterfrågan på certifikat och systemets förmåga att leverera förnybar el i linje med det energipolitiska målet.

En ny definition av företag bör införas så att även en del av ett företag under vissa förutsättningar kan betraktas som ett företag vid tillämpning av lagen om elcertifikat.

Energimyndigheten anser att undantag från kvotplikt bör fastställas för en treårsperiod åt gången istället för årligen vid varje deklarationstillfälle. Det leder till en ökad förutsägbarhet, framförallt för de elintensiva industrierna, men också för elcertifikatmarknaden som helhet.

Kvotplikten för elintensiva företag med en kvotpliktig elanvändning under 60 MWh per år bör flyttas från företagen till elleverantören i syfte att uppnå regelförenkling och minskade administrativa kostnader.

Det finns skäl till varför definitionerna av energi- och elintensiva företag skiljer sig åt mellan olika lagstiftningar...

Innebörden av de begrepp som definierar ett energi- och elintensivt företag är utformade för de specifika syften som finns i respektive lagstiftning. Att skälen till att tillämpa en sådan definition varierar mellan olika lagstiftningar är i viss mån begränsande för i vilken utsträckning det är rimligt att fullständigt harmonisera regelverken.

Den definition av energiintensiva företag som finns i lagen om skatt på energi (LSE) härrör delvis från energiskattedirektivet men tillämpas inte när det gäller nedsättning av energiskatten på elektricitet. Program för energieffektivisering (PFE) utgår däremot helt från energiskattedirektivets definition av energiintensiva företag även om styrmedlet idag endast syftar till eleffektiviserande åtgärder.

Vid beräkning av kvoterna i energiskattedirektivet ska nollskattade bränslen och el inte ingå, vilket är rimligt om syftet är att möjliggöra nedsättning på en skatt. Det vore däremot ologiskt och föga ändamålsenligt att direkt eller indirekt använda en sådan definition vid fastställande av undantag från kvotplikt inom elcertifikatsystemet. Det finns inte anledning att ge företag med nollskattad el sämre möjlighet till nedsättning av kvotplikten i elcertifikatsystemet jämfört med de företag som betalar minimiskatten enligt energiskattedirektivet.

I PFE-systemet finns skäl att inkludera en så stor mängd el som möjligt i definitionen eftersom det leder till att bl.a. energieffektiviserande åtgärder kommer till stånd. I elcertifikatsystemet bör ambitionen tvärtom vara att hålla undantaget så begränsat som möjligt, samtidigt som den mest elintensiva och konkurrensutsatta industrin fortfarande undantas.

Av de kriterier som ligger till grund för energiskattedirektivets definition av energiintensiva företag har endast 0,5 %-regeln införts i lag om skatt på energi. Vid tillämpning av denna (som utgör den svenska energi-

skattelagens definition av energiintensiva företag) ska inte de energiskatter som erlagts för användning av elektricitet ingå. Det beror på att 0,5 %-regeln avgör vilka företag som (via 0,8 %-regeln) kan få nedsättning av koldioxidskatten (som bara gäller bränslen). Att tillämpa en kvot som tar utgångspunkt i företagets energianvändning exklusive el, skulle vara missvisande i elcertifikatsystemet.

...men det utrymme som finns för viss harmonisering av regelverken och ökad regelförenkling bör tas i anspråk.

Energimyndigheten har i detta uppdrag haft som ambition att föreslå en definition som bidrar till en ökad samordning av de lagstiftningar som på ett eller annat sätt definierar energi- eller elintensitet. Även om nuvarande förutsättningar och andra skäl såsom styrmedlens olika syften inte medger en fullständig harmonisering är de förslag som redogörs för i denna rapport ett steg mot mer likartade definitioner.

I arbetet med uppdraget har också identifierats ett antal andra sätt på vilka en ökad regelförenkling kan åstadkommas både med avseende på elcertifikatsystemet som sådant och de andra lagstiftningarna (t.ex. att flytta kvotplikten för de elintensiva industrier som har en liten kvotpliktig elanvändning och att använda samma företagsbegrepp i program för energieffektivisering som i lagen om skatt på energi och elcertifikatsystemet).

Den nuvarande utformningen av de elintensiva företagens undantag från kvotplikt bör slopas helt.

Energimyndigheten bedömer att nackdelarna med nuvarande utformning av de elintensiva företagens undantag från kvotplikt i elcertifikatsystemet överstiger fördelarna i sådan utsträckning att det inte finns anledning att bygga vidare på denna ansats vid en revidering av lagen. Ett alternativ hade annars varit att komplettera nuvarande undantag med en ytterligare möjlighet för företagen att beräkna sin elintensitet (t.ex. elanvändning per förädlingsvärde) och därigenom åstadkomma minsta möjliga förändring i det regelverk som omger elcertifikatsystemet.

En av de främsta nackdelarna med den definition som baseras på elanvändning per försäljningsvärde är att enheten i nämnaren även inbegriper förändringar i företagets råvarukostnader liksom värdestegringar som sker i tidigare steg i tillverkningsprocessen, t.ex. hos en underleverantör. Dessa faktorer ligger helt utanför företagets kontroll och det faktum att företaget möter ökade kostnader för råvaror eller andra insatsvaror bör inte i sig vara en anledning till att fråntas möjligheten till undantag från kvotplikt i elcertifikatsystemet.

Energimyndigheten förordar istället en ny definition av elintensiv industri som utgår från företagets elintensitet i termer av elanvändning per förädlingsvärde och vissa industriella processer som har fullständigt avdrag för energiskatt på elektrisk kraft.

Prop. 2008/09:9
Bilaga 1

Energimyndigheten har inom ramen för detta uppdrag tagit utgångspunkt i fem alternativa utformningar av undantagen från kvotplikt och på företagsnivå beräknat vilka effekter de har på mängden undantagen el, antalet undantagna företag, sektorsspecifika förändringar m.m.

Det förfarande som enligt Energimyndighetens bedömning är den bäst lämpade utformningen av den elintensiva industrins undantag från kvotplikt utgörs av ett gränsvärde på elintensitet formulerat i termer av elanvändning per förädlingsvärde kombinerat med en generell regel där vissa specificerade användningsområden är befriade från kvotplikt oavsett elintensiteten i övrigt.

Med elintensiv industri bör därmed avses ett företag

- som bedriver industriell tillverkning och som i denna process under de senaste tre åren använt i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärde av företagets produktion

eller

- som bedriver verksamhet för vilken avdrag får göras för skatt på elektrisk kraft enligt LSE 11 kap 9 § punkt 2, 3 eller 5.

Denna definition innebär att de företag som använder el i tillverkningsprocessen i en utsträckning som uppgår till minst 190 MWh per miljon kr förädlingsvärde får *fullständigt* undantag från kvotplikt på denna el¹. Därutöver beviljas undantag från kvotplikt för el som har använts i vissa industriella processer. Det senare avser el som har använts för kemisk reduktion eller elektrolytiska processer (LSE kap. 9 § 2), vid framställning av energiprodukter (LSE kap. 9 § 3), i metallurgiska processer eller vid tillverkning av mineraliska produkter (LSE kap. 9 § 5).

De flesta företag som blir föremål för undantag från kvotplikt enligt ovanstående utformning av undantaget kvalificerar sig genom att de uppfyller kriteriet om elintensitet. Omkring 450 företag i tillverkningsindustrin beräknas uppfylla detta kriterium. Därutöver ger metoden enligt ovan undantag från kvotplikt för el som används i vissa industriella tillverkningsprocesser oavsett om företaget är att betrakta som elintensiv enligt det förstnämnda kriteriet eller inte. Det innebär att ytterligare omkring 200 företag berörs av undantag från kvotplikt för en delmängd av den el som de använder i tillverkningsprocessen och som är undantagen elskatt enligt lagrum.

¹ I tillägg till denna definition bör undantag från kvotplikt endast beviljas för el som används i tillverkningsprocessen i s.k. industriell verksamhet (se nedan).

Det antal företag som enligt Energimyndighetens beräkningar teoretiskt sett kan få undantag från kvotplikt beräknas minska med ca 100 st om den ovan föreslagna modellen ersätter det undantag för närvarande gäller i lag om elcertifikat. Men det är ändå väsentligt högre än de omkring 260 företag som omfattades av det undantag som gällde under perioden 2003–2006.

Den föreslagna modellen är utformad så att den ska ge upphov till så liten förändring som möjligt med avseende på mängden undantagen el jämfört med nuvarande metod.

Den nivå på gränsvärdet som används i ovan föreslagna definition av elintensiv industri är fastställd för att minimera påverkan på den sammanlagda mängden el som är undantagen från kvotplikt. Syftet med detta är att undvika att den ändrade definitionen medför en förskjutning i den sammanlagda efterfrågan på elcertifikat vilket skulle kunna påverka prisbildningen på marknaden. Genom att verka för att behålla samma storlek på undantaget behöver inte heller den tidigare fastlagda kvotutvecklingen justeras för att styrmedlets ska förmå att uppnå den avsedda effekten i form av ökad förnybar elproduktion.

Det har ännu inte gjorts någon årlig deklARATION av kvotpliktig el enligt den definition av elintensiva företag som för närvarande gäller i lagen om elcertifikat. Energimyndighetens beräkningar utifrån statistik från år 2005 pekar på att det nuvarande undantaget kan uppgå till drygt 41 TWh per år. I praktiken finns emellertid skäl att tro att denna nivå kommer att visa sig vara något lägre.

Mot bakgrund av denna information och bedömningar utifrån sammansättningen av företag som omfattas av respektive definition, har Energi-myndigheten beräknat vilket gränsvärde som krävs för att den sammanlagda mängden undantagen el ska bli så opåverkad som möjligt. Storleken på den del av det samlade undantaget som delvis har sin utgångspunkt i vilken el som är berättigad fullständigt avdrag på energiskatt (11 kap. 9 § LSE) kan justeras endast genom att göra ett annat urval eller införa partiella undantag. Den del av definitionen som bygger på graden av elintensitet är mer hanterbar när det gäller att justera den exakta nivån.

I samband med övergången från den definition som baserades på SNI-kod till den nuvarande försäljningsvärdesbaserade trappan justerades kvotutvecklingen för att bl.a. ta hänsyn till att undantaget beräknades minska med ca 3 TWh. Den senaste deklARATION av mängden undantagen el, då undantaget fortfarande baserades på SNI-koder, visade att undantaget var ca 40,5 TWh år 2006. Energimyndigheten bedömer att den nya definitionen av elintensiv industri bör utformas så att den ger upphov till ca 38–39 TWh undantagen elanvändning för att påverka kvotplikten så lite som möjligt. Det är väsentligt lägre än den taknivå på 43 TWh som anges i regeringens uppdragsbeskrivning till Energimyndigheten.

Energimyndigheten har beräknat att ett gränsvärde motsvarande 190 MWh el per miljon kronor i förädlingsvärde skulle leda till ett totalt undantag (baserat på att även LSE-delen ingår i definitionen) som gör att påverkan på mängden kvotpliktig el begränsas, trots den förestående ändringen. Därmed görs kvotutvecklingen fortsatt förenlig med det energipolitiska mål som elcertifikatsystemet syftar till att uppfylla.

Eftersom det verkliga utfallet av det undantag som för närvarande gäller inte kommer att vara känt förrän i samband med deklarationen av 2007 års kvotplikt (april 2008), pga. av att definitionen trädde i kraft 1 januari 2007, gör Energimyndigheten bedömningen att den exakta nivån på det gränsvärde som har angivits ovan kan behöva justeras för att beakta den senaste information som då har tillkommit. Den eventuella justeringen bör ske innan den nya definitionen genomförs i lagen.

Energimyndighetens förslag till ny utformning av den elintensiva industrins undantag från kvotplikt skulle innebära ökad träffsäkerhet, större stabilitet för företagen, minskad administration och i viss mån ökad harmonisering.

Den utformning av undantaget från kvotplikt som föreslås i denna rapport bygger delvis på formuleringar som finns i lagen (1994:1776) om skatt på energi. Det har dock inte bedömts vara lämpligt att i lag om elcertifikat ta fasta på den definition av energiintensiva företag som finns i denna lag. Orsaken är framförallt att LSE:s definition inte tar hänsyn till de skattekostnader som företaget har med anledning av sin elanvändning men också att den inte tar fasta på båda kriterierna i definitionen av energiintensiva företag som finns i energiskattedirektivet vilket kan sägas motverka harmonisering. Genom den metod som myndigheten föreslår uppnås ändå ökad samordning mellan de båda regelverken samtidigt som hänsyn tas till att syftet med båda dessa utformningar är att värna den internationellt konkurrensutsatta och elintensiva industrin.

Till följd av att en del av det föreslagna undantaget bygger på en uppräknning av vissa industriella användningsområden uppstår en betydligt större förutsägbarhet och stabilitet för de företag som berörs av detta. Det innebär att de vet att de inte kommer att behöva införskaffa några elcertifikat för den el som används i dessa processer framöver. Med det nuvarande undantaget kan denna skyldighet variera från år till år, vilket innebär en osäkerhet inte bara för de berörda företagen utan hela elcertifikatmarknaden. Tillsammans med det förslag om en förlängd period under vilken myndighetens beslut om undantag ska gälla uppnås en betydligt större stabilitet för de elintensiva företagen och övriga marknadsaktörer.

Genom att i lagen om elcertifikat ange vissa industriella processer som ska vara undantagna från kvotplikt kan också tillsynsmyndigheten ge tillsvidarebeslut vilket skapar bättre förutsättningar för att administrationen av dessa företags undantag från kvotplikt kan minska för både företag och myndigheter.

Förutom den ökade precision som uppnås med definitionen genom att explicit ange vissa användningsområden som ska vara undantagna från kvotplikt finns det anledning att tro att även den del av det föreslagna undantaget som baseras på el-användning per förädlingsvärde leder till en större träffsäkerhet beträffande vilka verksamheter som bör omfattas. En förklaring till detta är att förädlingsvärdet är en mer rättvisande parameter än försäljningsvärdet eftersom det är direkt relaterat till det steg i förädlingskedjan som elen har använts till. En risk med nuvarande metod är att vissa elintensiva industrier inte uppfyller kriterierna på grund av att det försäljningsvärde som används även inbegriper verksamheter som inte ingår i den process som behöver värnas. Energimyndighetens beräkningar har också visat att det föreslagna undantaget tenderar att fånga in en högre andel av de industrier som använder mest el.

Genom att den föreslagna utformningen av undantaget bygger på elintensitet i termer av elanvändning per miljon kr förädlingsvärde går det inte att utesluta att metoden i viss mån kan motverka incitamenten att effektivisera elanvändningen hos vissa företag i närheten av det aktuella gränsvärdet. Detta problem är dock inte specifikt för denna metod utan något som gäller i stort sett samtliga studerade metoder. Energimyndigheten bedömer vidare att flera av de förslag som redogörs i denna rapport på olika sätt bidrar till att minska denna effekt (bl.a. det faktum att metoden delvis bygger på de regler som gäller för avdrag på elkatt med avseende på vissa industriella processer och förslaget om en förlängd undantagsperiod).

Behov av en precisering om att undantag från kvotplikt endast ska avse el som används i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet.

En av de ändringar i lagen om elcertifikat som trädde i kraft den 1 januari 2007 var att det introducerades en definition av elintensiva företag vilket inte fanns när undantaget från kvotplikt baserades på företagets tillhörighet enligt systemet för svensk näringsgrensindelning (SNI-kod). De företag som uppfyller kriteriet för att betraktas som elintensiva får idag helt eller delvis undantag från kvotplikt för den el som används i tillverkningsprocessen. En innebörd av förändringen är att i stort sett alla elintensiva företag som bedriver någon form av tillverkning kan anse att de uppfyller kraven för att få ett undantag från kvotplikt, vilket är en stor skillnad från det tidigare förfarandet där enskilda branscher inom tillverkningsindustrin pekades ut. Det skulle kunna medföra att undantag från kvotplikt beviljas för verksamheter som inte var avsedda enligt det ursprungliga syftet i lagen.

Energimyndigheten anser att det bör preciseras i lagen om elcertifikat att undantag från kvotplikt endast kan komma ifråga för de företag som bedriver industriell tillverkning. Vid tillsynsmyndighetens bedömning av huruvida ett företag ska anses bedriva industriell tillverkning bör bl.a. företagets tillhörighet i SNI 10-37 (s.k. tillverkningsindustrin) vara vägledande.

Den föreslagna ändringen skulle innebära att undantaget från kvotplikt i större utsträckning omfattar de företag som inte bara är elintensiva utan dessutom utsatta för internationell konkurrens. Det primära skälet till att tillämpa undantag från kvotplikt är att värna de verksamheter som riskerar en försämrad konkurrenskraft till följd av att motsvarande verksamheter i andra länder inte belastas med samma kostnad. En konsekvens av den föreslagna ändringen skulle vara att undantaget i större utsträckning koncentreras till den målgrupp som gällde innan de ändringar som trädde i kraft den 1 januari 2007 samtidigt som fördelarna med individuell prövning av undantaget består.

Vid beräkning av elintensitet inför fastställande av undantag från kvotplikt bör även "en del av ett företag" kunna betraktas som ett företag.

Enligt uppdraget ska Energimyndigheten föreslå hur en definition av begreppet företag ska införas i lagen om elcertifikat. Någon sådan definition finns inte i den nuvarande lagen. Bakgrunden till att det finns ett behov att tillåta att en del av ett företag ska kunna betraktas som ett företag är framför allt att det inte ska uppstå någon snedvridning av konkurrensen beroende på hur företagen är organiserade.

Genom att använda den formulering som finns i lagen om skatt på energi kommer verksamhetsutövare att vid beräkning av huruvida de uppfyller kriterierna för att kunna betraktas som en elintensiv industri ha möjlighet att räkna med uppgifter som hänför sig till en del av ett företag. Det är dock fortfarande hela den juridiska personen som är registrerad som kvotpliktig (med tillhörande möjlighet till undantag). En förutsättning för att få räkna på en del av företaget är att denna del kan anses utgöra en "egen verksamhet eller verksamhetsgren".

Av regelförenklings- och harmoniseringsskäl är det också en rimlig utgångspunkt att definitionen av företagsbegreppet i lag om program för energieffektivisering i energiintensiv industri bör likställas med den definition som gäller i lag om skatt på energi (och som enligt ovanstående förslag även bör introduceras i lag om elcertifikat).

Genom den större flexibilitet som följer av att det blir möjligt att betrakta en del av ett företag som ett eget företag vid beräkning av elintensiteten kommer antalet företag som uppfyller kraven för att få undantag från kvotplikt att öka. Exakt hur stor denna påverkan blir i praktiken är i nuläget svårt att förutsäga.

Fastställande av undantag från kvotplikt bör ske för en treårsperiod istället för vid deklarationstillfället efter varje avslutat kalenderår som i nuläget.

För närvarande fastställs företagets kvotplikt i samband med deklarationen året efter användningsåret. Hur stor mängd undantagen el som ett företag är berättigat under ett kalenderår framgår med andra ord inte förrän en bit in på nästföljande år. Huruvida ett företag uppfyller kraven

för att betraktas som elintensivt kan också variera från år till år. Detta kan vara problematiskt för företagen eftersom de inte enkelt kan planera för sina inköp av elcertifikat under pågående redovisningsår. Eftersom elcertifikatkostnaden sedan den 1 januari 2007 ska ingå i elpriset uppstår dessutom problem vid tecknande av fleråriga elavtal mellan en elleverantör och företag som ett år får undantag från kvotplikt men ett annat år inte.

Energimyndigheten anser mot bakgrund av detta att beslut om registrering av ett företag som elintensiv industri med rätt till avdrag från kvotplikt för den el som ingår i tillverkningsprocessen bör gälla en längre period än i nuläget, förslagsvis tre år i taget. Förutom att det skulle leda till ökad förutsägbarhet för berörda företag som får lättare att budgetera sina inköp av elcertifikat skulle det gynna elcertifikatmarknaden som sådan eftersom efterfrågan på certifikat blir mer stabil. En annan positiv effekt av att fastställa undantag från kvotplikt för en längre period än idag (och i förväg istället för i efterhand) är att energieffektiviserande åtgärder som vidtas under den aktuella perioden inte påverkar huruvida företaget ska betraktas som elintensivt eller inte under samma period. Det kan i viss mån minska risken för strategiskt beteende och göra att företagens incitament att effektivisera sin elanvändning upprätthålls mer.

I samband med en väsentlig förändring i verksamheten såsom ändrad inriktning på verksamheten, fusion med annat bolag m.m. bör tillsynsmyndigheten kunna ompröva beslut om undantag från kvotplikt. En sådan förändring bör avse en treårsperiod från beslutet.

Energimyndigheten föreslår att kvotplikten flyttas för elintensiv industri med liten kvotpliktig elanvändning.

Till skillnad från icke elintensiva företag vars elanvändning ligger till grund för elleverantörens kvotplikt måste de elintensiva företagen själva vara kvotpliktiga och årligen lämna in en deklARATION till tillsynsmyndigheten. Vid beräkningen av de elintensiva företagets kvotplikt är det endast den andel el som har använts i tillverkningsprocessen som kan undantas från kvotplikt. I de allra flesta fall utgörs dock den deklarerade elen nästan uteslutande av el i tillverkningsprocessen. Ungefär hälften av de företag som har betraktats som elintensiva under perioden 2003–2006 har haft en kvotplikt som innebär att de måste överlämna 0–5 st certifikat per år.

Att vara kvotpliktig för endast en så begränsad mängd kvotpliktig el har medfört en orimlig administrativ börda för företagen. Detta har tagit sig uttryck i bl.a. att vissa av företagen hellre tar den kvotpliktsavgift som ska påföras om de inte har införskaffat certifikat för annullering. Att kvotpliktsavgift utgår istället för att det annulleras elcertifikat är till nackdel för hela systemet och efterfrågan på förnybar elproduktion. Även för tillsynsmyndigheten har det medfört en ökad administrativ belastning eftersom den måste fatta beslut om tvångsregistrering för de elintensiva företag som inte själva har registrerat sig. Dessutom innebär det att betydligt fler deklARATIONER måste granskas. I de fall deklARATIONEN inte

kommer in i rätt tid fattas beslut om förseningsavgift och eventuellt vitesföreläggande.

Prop. 2008/09:9
Bilaga 1

Energimyndigheten föreslår att kvotplikten för elintensiva företag som har en årlig elanvändning understigande 60 MWh för andra ändamål än tillverkningsprocessen flyttas till elleverantören. Det skulle innebära att de berörda företagen inte längre kommer att ha någon kostnad för upprättande av deklARATION. Däremot kommer de även fortsättningsvis behöva lämna vissa uppgifter i samband med ansökan om registrering och omprövning av registreringen, vilket dock inte är något som sker årligen. Prövning av huruvida företaget ska vara att betrakta som elintensivt eller inte sker även efter detta lika noggrant som om kvotplikten hade legat kvar på företaget.

Förslag till lagtext och kommentarer

Syftet med detta kapitel är att lämna ett utkast till formulering av lagtext i den omfattning som är möjlig utifrån slutsatser i rapporten. Den föreslagna lydelsen kompletteras nedan med en kortare motivering till varje ändring. Motiveringarna kan komma att behöva utvecklas ytterligare i en eventuell proposition för det fall ändring av lagen genomförs enligt förslaget.

Lagtext

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap

2 §

I denna lag används följande beteckningar med den betydelse som här anges:

1. förnybar energikälla: vindkraft, solenergi, vågenergi, geotermisk energi, biobränslen och vattenkraft,

2. elcertifikat: ett av staten utfärdat bevis om att en megawattimme förnybar el har producerats med iakttagande av bestämmelserna i denna lag och i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen,

3. certifikatberättigad producent: en innehavare av en godkänd produktionsanläggning för förnybar el,

4. elleverantör: den som yrkesmässigt levererar el som har producerats av honom själv eller av någon annan,

5. elintensivt företag: ett företag som bedriver tillverkning och som i denna process under ett kalenderår använder minst 40 megawattimmar el för varje miljon kronor av försäljningsvärdet av företagets produktion.

5. elintensiv industri: ett företag i sin helhet eller en del av ett företag som utgör en egen verksamhet eller verksamhetsgren:

a) som bedriver industriell tillverkning och som i denna process under de senaste tre åren använt i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärde av företagets produktion eller

b) som bedriver verksamhet för vilken avdrag får göras för skatt på elektrisk kraft enligt 11 kap 9 § 2, 3 eller 5 lag (1994:1776) om skatt på energi.

6. förädlingsvärde: skillnaden mellan företagets sammanlagda omsättning och sammanlagda inköp.

4 kap

4 §

Prop. 2008/09:9

Bilaga 2

Vid beräkning av kvotplikten beaktas inte följande el.

1. El som matats in på det elektriska nätet i syfte att upprätthålla nätets funktion (förlustel).

2. El som en elleverantör har levererat till en elanvändare utan ersättning i enlighet med ett avtal om intrångsansättning. Detta gäller dock bara om leveransen sker vid en lägre effekt än 50 kilowatt (frikraft).

3. El som har använts i tillverkningsprocessen i ett elintensivt företag, såvitt avser

3. El som har använts i tillverkningsprocessen i sådan elintensiv industri som avses i 1 kap 2 § 5 a

a) 50 procent av den använda elen, om elanvändningen är minst 40 megawattimmar men lägre än 50 megawattimmar för varje miljon kronor av försäljningsvärdet av företagets produktion under beräkningsåret,

b) 75 procent av den använda elen, om elanvändningen är minst 50 megawattimmar men lägre än 60 megawattimmar för varje miljon kronor av försäljningsvärdet av företagets produktion under beräkningsåret, eller

c) 100 procent av den använda elen, om elanvändningen är minst 60 megawattimmar för varje miljon kronor av försäljningsvärdet av företagets produktion under beräkningsåret.

4. El som en elanvändare själv har producerat och använt, om produktionsanläggningens generator har en märkeffekt om högst 50 kilowatt.

5. El som har använts i produktionen av el (hjälpkraft).

6. El som är undantagen skatt på elektriskt kraft enligt 11 kap 9 § 2, 3 eller 5 lag (1994:1776) om skatt på energi.

6 §

Kvotplikten inträder

1. när en elleverantör som avses i 1 § 1 börjar leverera elen,

2. när en elanvändare som avses i 1 § börjar använda elen, och

3. när ett elintensivt företag har uppnått den elanvändning som anges i 1 kap. 2 § 5.

3. när en elintensiv industri har under de tre senaste åren i genomsnitt uppnått elanvändning som överstiger 60 megawattimmar och som inte ska undantas vid beräkning av kvotplikt enligt 4 § 3 eller 6.

7 §

Den som är kvotpliktig skall skriftligen anmäla sig hos tillsynsmyndigheten senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde.

När anmälan gjorts skall den som

Den som är kvotpliktig enligt 6 § 1 och 2 ska skriftligen anmäla sig hos tillsynsmyndigheten senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde.

Den som är kvotpliktig enligt 6 § 3 ska skriftligen ansöka om registrering hos tillsynsmyndigheten senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde.

En elintensiv industri enligt 1 kap 2 § 5a) registreras för en period om tre år.

Elintensiv industri som under de tre senaste åren i genomsnitt haft en elanvändning understigande 60 MWh som inte ska undantas vid beräkning av kvotplikten enligt 4 § 3 eller 6 ska ansöka om registrering hos tillsynsmyndigheten. Registreringen gäller för en period om tre år.

Omprövning av registrering sker vid registreringsperiodens slut samt vid väsentliga förändringar.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om vilka uppgifter som behövs vid ansökan, anmälan och omprövning.

Avregistrering av kvotpliktiga

Avregistrering av kvotpliktiga och elintensiv industri

6 kap

7a §

Den som är registrerad som kvotpliktig men som inte levererar el som avses i 4 kap. 1 § 1, inte använder el som avses i 4 kap. 1 § 2, eller som inte använder el i en sådan utsträckning som följer av 4 kap. 4 § 3, ska inom två veckor från det att kvotplikten upphörde skriftligen anmäla det till tillsynsmyndigheten.

Den som är registrerad som kvotpliktig men som inte levererar el som avses i 4 kap. 1 § 1, inte använder el som avses i 4 kap. 1 § 2, eller som inte använder el som avses i 4 kap. 4 § 3 eller 6, ska inom två veckor från det att kvotplikten upphörde skriftligen anmäla det till tillsynsmyndigheten.

Den som är registrerad som elintensiv industri enligt 4 kap 7 § andra stycket ska till tillsynsmyndigheten skriftligen anmäla när företaget inte längre använder el som avses i 4 kap 4 § 3 eller 6. Anmälan ska ske inom två veckor från det att användandet upphörde.

När anmälan gjorts skall den som anmälan avser avregistreras hos tillsynsmyndigheten.

8 §

Den som är eller har varit kvotpliktig är skyldig att genom räkenskaper, anteckningar eller på annat sätt se till att det finns underlag för att fullgöra deklarationsskyldigheten enligt 7 c § första stycket eller 4 kap. 9 §. Sådana handlingar skall bevaras i sju år efter utgången av det år då deklarationsskyldigheten förelåg.

Den som är eller har varit kvotpliktig *eller elintensiv industri som inte är eller har varit kvotpliktig* är skyldig att genom räkenskaper, anteckningar eller på annat sätt se till att det finns underlag för att fullgöra deklarationsskyldigheten enligt 7 c § första stycket eller 4 kap. 9 §. Sådana handlingar ska bevaras i sju år efter utgången av det år då deklarationsskyldigheten förelåg.

14 §

En ansökan om godkännande enligt 2 kap. 5 §, en ansökan om förlängd tilldelningsperiod enligt 2 kap. 10 §, en anmälan för registrering enligt 4 kap. 7 §, en deklARATION enligt 4 kap. 9 §, en anmälan för avregistrering enligt 6 kap. 7 a § första stycket och en slutlig deklARATION enligt 6 kap. 7 c § första stycket samt tillhörande handlingar får överföras elektroniskt.

En ansökan om godkännande enligt 2 kap. 5 §, en ansökan om förlängd tilldelningsperiod enligt 2 kap. 10 §, en anmälan för registrering enligt 4 kap. 7 §, en deklARATION enligt 4 kap. 9 §, en anmälan för avregistrering enligt 6 kap. 7 a § första stycket och *andra stycket* och en slutlig deklARATION enligt 6 kap. 7 c § första stycket samt tillhörande handlingar får överföras elektroniskt.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om sådan överföring.

8 kap

1 §

Beslut av tillsynsmyndigheten i följande frågor får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

Beslut av tillsynsmyndigheten i följande frågor får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

1. godkännande av anläggningar enligt 2 kap. 5 §,
2. ny eller förlängd tilldelningsperiod enligt 2 kap. 9 eller 10 §,
3. registrering enligt 4 kap. 8 §,
4. kvotpliktsavgift enligt 5 kap. 1 och 3 §§,
5. begäran som förenats med vite enligt 6 kap. 2 §,
6. föreläggande som förenats med vite enligt 6 kap. 3 §,
7. återkallelse av godkännande enligt 6 kap. 6 §,
8. sanktionsavgift enligt 6 kap. 7 §,
9. avregistrering enligt 6 kap. 7 b §,
10. föreläggande som förenats med vite enligt 6 kap. 9 §,
11. begäran som förenats med vite enligt 6 kap. 10 §,
12. begäran som förenats med vite enligt 6 kap. 10 a §, och
13. förseningsavgift enligt 6 kap. 12 §.

1. godkännande av anläggningar enligt 2 kap. 5 §,
2. ny eller förlängd tilldelningsperiod enligt 2 kap. 9 eller 10 §,
3. registrering enligt 4 kap. 7 och 8 §§,
4. kvotpliktsavgift enligt 5 kap. 1 och 3 §§,
5. begäran som förenats med vite enligt 6 kap. 2 §,
6. föreläggande som förenats med vite enligt 6 kap. 3 §,
7. återkallelse av godkännande enligt 6 kap. 6 §,
8. sanktionsavgift enligt 6 kap. 7 §,
9. avregistrering enligt 6 kap. 7 b §,
10. föreläggande som förenats med vite enligt 6 kap. 9 §,
11. begäran som förenats med vite enligt 6 kap. 10 §,
12. begäran som förenats med vite enligt 6 kap. 10 a §, och
13. förseningsavgift enligt 6 kap. 12 §.

Remissyttranden över Energimyndighetens rapport De elintensiva företagens undantag från kvotplikt i elcertifikatsystemet, har lämnats av följande instanser. Svea Hovrätt, Kammarrätten i Göteborg, Länsrätten i Södermanlands län, Finansinspektionen, Skatteverket, Statskontoret, Statistiska Centralbyrån, Konsumentverket, Naturvårdsverket, Konkurrensverket, Energimarknadsinspektionen, Verket för Näringslivsutveckling (NUTEK), Jernkontoret, Sveriges kommuner och landsting (SKL), Företagarna, Lantbrukarnas Riksförbund, Svensk Energi, Svensk Fjärrvärme, LRF-GRO Gröna näringens riksorganisation, Oberoende Elhandlare, Plast- och Kemiföretagen, Skogsindustrierna, Gasföreningen, Svenska Gjuteriföreningen, SveMin, Svenska Petroleum Institutet, Smidesgruppen – Teknikföretagens Branschgrupper AB, Fortum Markets AB, Svenska Kalkföreningen,

Följande instanser har inbjudits att yttra sig över rapporten men avstått. Svenska Naturskyddsföreningen, Svenskt Näringsliv, Näringslivets regelnämnd, Föreningen Sveriges Energirådgivare, GreenStream Network, Konsumenternas elrådgivningsbyrå, SKGS, Svenska Elbrukarföreningen, Svensk Vindkraft, Svenska Bioenergiföreningen, Svenskt Vatten, Svenska Torvproducentföreningen, Sveriges Energiföreningars Riksorganisation (SERO), Sveriges Konsumentråd och Världsnaturfonden.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2003:113) om elcertifikat dels att 1 kap. 2 §, 4 kap. 1, 4, 6, 7, 8 och 9 §§, 5 kap. 3 §, 6 kap. 7 a, 7 c, 8, 12 och 14 §§, 7 kap. 1 § och 8 kap. 1 § ska ha följande lydelse, dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 4 kap. 7 a § och 6 kap. 8 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.
2 §¹

I denna lag används följande beteckningar med den betydelse som här anges:

1. förnybar energikälla: vindkraft, solenergi, vågenergi, geotermisk energi, biobränslen och vattenkraft,

2. elcertifikat: ett av staten utfärdat bevis om att en megawattimme förnybar el har producerats med iakttagande av bestämmelserna i denna lag och i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen,

3. certifikatberättigad producent: en innehavare av en godkänd produktionsanläggning för förnybar el,

4. elleverantör: den som yrkesmässigt levererar el som har producerats av honom själv eller av någon annan,

5. *elintensiv företag*: ett företag som bedriver tillverkning och som i denna process under ett kalenderår använder minst 40 megawattimmar el för varje miljon kronor av försäljningsvärdet av företagets produktion.

5. *elintensiv industri*: ett företag i sin helhet eller en del av ett företag som utgör en egen verksamhet eller verksamhetsgren:

a) som bedriver eller kommer att bedriva industriell tillverkning och som i denna process under de senaste tre åren använt eller, om historiska värden saknas, för de kommande tre åren beräknas använda, i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet av den elintensiva industrins produktion, eller

b) som bedriver verksamhet för vilken avdrag får göras för skatt på elektrisk kraft enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

6. *förädlingsvärde*: skillnaden mellan den elintensiva industrins sammanlagda omsättning och sammanlagda inköp.

¹ Senaste lydelse 2006:1016.

4 kap.
1 §²

Kvotpliktiga är

1. elleverantörer som levererar el till elanvändare,
2. elanvändare i den utsträckning de har använt el som de själva producerat, importerat eller köpt på den nordiska elbörsen, och
3. elintensiva företag. 3. elintensiva industrier.

4 §³

Vid beräkning av kvotplikten beaktas inte följande el.

1. El som matats in på det elektriska nätet i syfte att upprätthålla nätets funktion (förlustel).

2. El som en elleverantör har levererat till en elanvändare utan ersättning i enlighet med ett avtal om inträngsersättning. Detta gäller dock bara om leveransen sker vid en lägre effekt än 50 kilowatt (frikraft).

3. El som har använts i tillverkningsprocessen i ett elintensivt företag, såvitt avser

a) 50 procent av den använda elen, om elanvändningen är minst 40 megawattimmar men lägre än 50 megawattimmar för varje miljon kronor av försäljningsvärdet av företagets produktion under beräkningsåret,

b) 75 procent av den använda elen, om elanvändningen är minst 50 megawattimmar men lägre än 60 megawattimmar för varje miljon kronor av försäljningsvärdet av företagets produktion under beräkningsåret, eller

c) 100 procent av den använda elen, om elanvändningen är minst 60 megawattimmar för varje miljon kronor av försäljningsvärdet av företagets produktion under beräkningsåret.

4. El som en elanvändare själv har producerat och använt, om produktionsanläggningens generator har en märkeffekt om högst 50 kilowatt.

5. El som har använts i produktionen av el (hjälpkraft).

Om kvotplikten för en elintensiv industri endast omfattar dels sådan el som inte ska beaktas enligt första stycket 3, dels övrig el som inte överstiger eller, om

² Senaste lydelse 2006:1016

³ Senaste lydelse 2006:1016

historiska värden saknas, beräknas överstiga 60 megawattimmar per år under en treårsperiod, beaktas inte heller den övriga elen vid beräkning av kvotplikten.

6 §⁴

Kvotplikten inträder

1. när en elleverantör som avses i 1 § 1 börjar leverera elen,
2. när en elanvändare som avses i 1 § 2 börjar använda elen, och
3. när *ett* elintensivt företag har uppnått den elanvändning som anges i 1 kap. 2 § 5. 3. när *en* elintensiv industri har uppnått den elanvändning som anges i 1 kap. 2 § 5 a eller uppfyller de villkor som anges i 1 kap. 2 § 5 b.

7 §⁵

Den som är kvotpliktig *skall* skriftligen anmäla sig hos tillsynsmyndigheten senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde.

När anmälan gjorts *skall* den som anmälan avser registreras hos tillsynsmyndigheten.

Den som är kvotpliktig *enligt 1 § 1 och 2 ska* skriftligen anmäla sig hos tillsynsmyndigheten senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde.

När anmälan gjorts *ska* den som anmälan avser registreras hos tillsynsmyndigheten.

7 a §

Den som är kvotpliktig enligt 1 § 3 ska skriftligen ansöka om registrering hos tillsynsmyndigheten senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde.

Tillsynsmyndigheten beslutar om registrering. I samband med registrering ska även frågan om befrielse från deklarationsskyldigheten enligt 9 § andra stycket prövas.

Ett beslut om registrering och befrielse från deklarationsskyldigheten gäller för en period om tre år. Tillsynsmyndigheten ska ompröva registreringen och frågan om deklarationsskyldighet vid registreringsperiodens slut.

⁴ Senaste lydelse 2006:1016.

⁵ Senaste lydelse 2006:1016.

8 §⁶

Om tillsynsmyndigheten har en välgrundad anledning att anta att någon är kvotpliktig utan att ha anmält sig för registrering enligt 7 §, *skall* myndigheten registrera denne.

Innan en sådan registrering sker, *skall* den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

Om tillsynsmyndigheten har en välgrundad anledning att anta att någon är kvotpliktig *enligt 1 § 1 och 2* utan att ha anmält sig för registrering enligt 7 §, *ska* myndigheten registrera denne.

Innan en sådan registrering sker, *ska* den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

9 §⁷

Den som är kvotpliktig *skall* senast den 1 mars varje år ge in en deklaration till tillsynsmyndigheten med uppgifter om

1. den sålda eller använda el som *skall* ligga till grund för beräkningen av kvotplikten enligt 4 kap. 3 §,

2. det antal elcertifikat som enligt 10 § *skall* annulleras och, i förekommande fall,

3. sådan elanvändning som avses i 4 § 1–3 eller 5, eller

4. sådan elproduktion som avses i 5 §.

Den som är kvotpliktig *ska* senast den 1 mars varje år ge in en deklaration till tillsynsmyndigheten med uppgifter om

1. den sålda eller använda el som *ska* ligga till grund för beräkningen av kvotplikten enligt 4 kap. 3 §,

2. det antal elcertifikat som enligt 10 § *ska* annulleras och, i förekommande fall

Ett företag som är registrerat som elintensiv industri är inte deklarationsskyldigt enligt första stycket, om kvotplikten endast omfattar sådan el som enligt 4 § första stycket 3 och 4 § andra stycket inte ska beaktas vid beräkning av kvotplikten.

⁶ Senaste lydelse 2006:1016.

⁷ Senaste lydelse 2006:1016.

**5 kap.
3 §⁸**

Om den kvotpliktige i sin deklARATION har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter av betydelse för kvotpliktens omfattning, får tillsynsmyndigheten efter den 1 september besluta om eller ändra ett beslut om kvotpliktsavgift. Ett sådant beslut får dock inte meddelas efter utgången av det femte året efter det kalenderår då beslut skulle ha fattats enligt 2 §.

Om den kvotpliktige i sin deklARATION *eller i en ansökan om registrering* har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter av betydelse för kvotpliktens omfattning, får tillsynsmyndigheten efter den 1 september besluta om eller ändra ett beslut om kvotpliktsavgift. Ett sådant beslut får dock inte meddelas efter utgången av det femte året efter det kalenderår då beslut skulle ha fattats enligt 2 §.

**6 kap.
7 a §⁹**

Den som är registrerad som kvotpliktig men som inte levererar el som avses i 4 kap. 1 § 1, inte använder el som avses i 4 kap. 1 § 2, eller som inte använder el i en sådan utsträckning som följer av 4 kap. 4 § 3, skall inom två veckor från det att kvotplikten upphörde skriftligen anmäla det till tillsynsmyndigheten.

Den som *inte längre är kvotpliktig ska* inom två veckor från det att kvotplikten upphörde skriftligen anmäla det till tillsynsmyndigheten.

När anmälan gjorts ska den som anmälan avser avregistreras hos tillsynsmyndigheten.

När anmälan gjorts skall den som anmälan avser avregistreras hos tillsynsmyndigheten.

7 c §¹⁰

När kvotplikten har upphört skall den som var kvotpliktig senast den 1 mars året efter det beräkningsår då kvotplikten upphörde ge in en slutlig deklARATION. DeklARATIONEN skall innehålla de uppgifter som anges i 4 kap. 9 §.

När kvotplikten har upphört ska den som var kvotpliktig och deklARATIONSSKYLDIG enligt 4 kap. 9 § första stycket senast den 1 mars året efter det beräkningsår då kvotplikten upphörde ge in en slutlig deklARATION. DeklARATIONEN ska innehålla de uppgifter som anges i 4 kap. 9 § första stycket.

Kontoföringsmyndigheten skall den 1 april samma år annullera det antal elcertifikat som kontohavaren angett i sin slutliga

Kontoföringsmyndigheten ska den 1 april samma år annullera det antal elcertifikat som kontohavaren angett i sin slutliga

⁸ Senaste lydelse 2006:1016.

⁹ Senaste lydelse 2006:1016.

¹⁰ Senaste lydelse 2006:1016.

deklaration. Elcertifikat som anges i 4 kap. 10 § får dock inte annulleras.

deklaration. Elcertifikat som anges i 4 kap. 10 § får dock inte annulleras.

Prop. 2008/09:9
Bilaga 4

8 §¹¹

Den som är eller har varit kvotpliktig *är skyldig att* genom räkenskaper, anteckningar eller på annat sätt se till att det finns underlag för att fullgöra deklARATIONSSKYLDIGHETEN enligt 7 c § första stycket eller 4 kap. 9 §. Sådana handlingar *skall* bevaras i sju år efter utgången av det år då deklARATIONSSKYLDIGHETEN förelåg.

Den som är eller har varit kvotpliktig *och deklARATIONSSKYLDIG SKA* genom räkenskaper, anteckningar eller på annat sätt se till att det finns underlag för att fullgöra deklARATIONSSKYLDIGHETEN enligt 7 c § första stycket eller 4 kap. 9 § *första stycket*. Sådana handlingar *ska* bevaras i sju år efter utgången av det år då deklARATIONSSKYLDIGHETEN förelåg.

8 a §

Den som är eller har varit kvotpliktig men som inte är deklARATIONSSKYLDIG SKA genom räkenskaper, anteckningar eller på annat sätt se till att det finns underlag för att styrka att företaget är elintensivt samt att företaget är undantaget från deklARATIONSSKYLDIGHET. Sådana handlingar ska bevaras i sju år efter utgången av det år då företaget registrerades som elintensivt.

12 §¹²

Om en deklARATION enligt 7 c § första stycket eller 4 kap. 9 § inte lämnas i rätt tid, *skall* den deklARATIONSSKYLDIGE betala en förseningsavgift med 1 000 kronor till staten. Tillsynsmyndigheten *skall* pröva frågor om sådana avgifter.

En förseningsavgift *skall* efterges, om underlåtenheten att lämna deklARATION i rätt tid framstår som ursäktlig med hänsyn till omständigheter som den deklARATIONSSKYLDIGE inte har kunnat råda över. Avgiften *skall* också efterges

Om en deklARATION enligt 7 c § första stycket eller 4 kap. 9 § *första stycket* inte lämnas i rätt tid, *ska* den deklARATIONSSKYLDIGE betala en förseningsavgift med 1 000 kronor till staten. Tillsynsmyndigheten *ska* pröva frågor om sådana avgifter.

En förseningsavgift *ska* efterges, om underlåtenheten att lämna deklARATION i rätt tid framstår som ursäktlig med hänsyn till omständigheter som den deklARATIONSSKYLDIGE inte har kunnat råda över. Avgiften *ska* också efterges

¹¹ Senaste lydelse 2006:1016.

¹² Senaste lydelse 2006:1016.

om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den.

om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den.

Prop. 2008/09:9
Bilaga 4

14 §¹³

En ansökan om godkännande enligt 2 kap. 5 §, en ansökan om förlängd tilldelningsperiod enligt 2 kap. 10 §, en anmälan för registrering enligt 4 kap. 7 §, en deklaration enligt 4 kap. 9 §, en anmälan för avregistrering enligt 6 kap. 7 a § första stycket och en slutlig deklaration enligt 6 kap. 7 c § första stycket samt tillhörande handlingar får överföras elektroniskt.

Ansökningar, anmälningar och deklARATIONER med därtill hörande handlingar får överföras elektroniskt till tillsynsmyndigheten.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om sådan överföring.

7 kap.

1 §¹⁴

Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen
1. bryter mot skyldigheten att göra en anmälan enligt 4 kap. 7 § första stycket eller, såvitt gäller elanvändare, 6 kap. 7 a första stycket, eller

2. i en deklaration som avses i 4 kap. 9 § eller 6 kap. 7 c § första stycket lämnar en oriktig eller vilseledande uppgift om mängden såld, använd eller producerad el.

Är ett brott som avses i första stycket att anse som grovt, *skall* dömas till fängelse i högst två år. I ringa fall döms inte till ansvar.

2. i en deklaration som avses i 4 kap. 9 § *första stycket* eller 6 kap. 7 c § första stycket lämnar en oriktig eller vilseledande uppgift om mängden såld, använd eller producerad el.

Är ett brott som avses i första stycket att anse som grovt, *ska* dömas till fängelse i högst två år. I ringa fall döms inte till ansvar.

8 kap.

1 §¹⁵

Beslut av tillsynsmyndigheten i följande frågor får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

1. godkännande av anläggningar enligt 2 kap. 5 §,
2. ny eller förlängd tilldelningsperiod enligt 2 kap. 9 eller 10 §,

3. registrering enligt 4 kap. 8 §,

3. *registrering och deklARATIONSSKYLDIGHET* enligt 4 kap. 7 a § och registrering enligt 8 §,

4. kvotpliktsavgift enligt 5 kap. 1 och 3 §§,

¹³ Senaste lydelse 2006:1016.

¹⁴ Senaste lydelse 2006:1016.

¹⁵ Senaste lydelse 2006:1016.

5. begäran som förenats med vite enligt 6 kap. 2 §,
6. föreläggande som förenats med vite enligt 6 kap. 3 §,
7. återkallelse av godkännande enligt 6 kap. 6 §,
8. sanktionsavgift enligt 6 kap. 7 §,
9. avregistrering enligt 6 kap. 7 b §,
10. föreläggande som förenats med vite enligt 6 kap. 9 §,
11. begäran som förenats med vite enligt 6 kap. 10 §,
12. begäran som förenats med vite enligt 6 kap. 10 a §, och
13. förseningsavgift enligt 6 kap. 12 §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

2. Om en ansökan enligt 4 kap. 7 a § kommer in till tillsynsmyndigheten senast den 31 januari 2009 och den som ansökt om registrering uppfyller kraven för att vara registrerad som elintensiv industri, ska tillsynsmyndighetens registrering gälla från och med den 1 januari 2009.

3. Om ett företag som varit registrerat som kvotpliktigt enligt 1 kap. 2 § 5 i dess lydelse före den 1 januari 2009 inte inkommer med en ansökan enligt 4 kap. 7 a § senast den 31 januari 2009, ska tillsynsmyndigheten avregistrera företaget i enlighet med vad som anges i 6 kap. 7 b §. Ett sådant beslut om avregistrering gäller omedelbart. Ett företag som avregistrerats med stöd av vad som anges i denna övergångsbestämmelse är inte kvotpliktigt för tid från och med den 1 januari 2009.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2008-06-04

Närvarande: F.d. justitierådet Nina Pripp, justitierådet Marianne Lundius och regeringsrådet Karin Almgren.

Ändringar i lagen om elcertifikat

Enligt en lagrådsremiss den 15 maj 2008 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av ämnessakkunniga Christina Nordenbladh.

Förslaget föranleder följande yttrande av *Lagrådet*:

I lagrådsremissen föreslås ändringar i lagen om elcertifikat. I förslaget ersätts gällande bestämmelser om elintensivt företag av ändrade bestämmelser om elintensiv industri. Ett företag som helt eller delvis utgör elintensiv industri ska vara skyldigt att ansöka om registrering hos tillsynsmyndigheten. Utgångspunkten för kravet på registrering är företagets elanvändning i förhållande till förädlingsvärdet av företagets produktion. Elintensiva industrier ska vara kvotpliktiga men kunna få undanta all el i den industriella tillverkningsprocessen eller samma mängd el som en skattskyldig kan medges avdrag för enligt lagen om skatt på energi. I samband med registreringen av en elintensiv industri ska tillsynsmyndigheten pröva även frågan om befrielse från deklARATIONSSKYLDIGHETEN. Myndighetens beslut ska gälla för en period om tre år åt gången.

Den gällande lagen innehåller en reglering som inte är så alldeles lätt för den oinvigde att tillgodogöra sig. De förslag till ändringar som läggs fram i lagrådsremissen innebär i detta hänseende inte någon förändring. Förslaget kan till och med sägas ytterligare försvåra förståelsen av regelsystemet.

Som framgår av det följande anser Lagrådet att det behövs förtydliganden, klargöranden, kompletteringar och omarbetningar i flera grundläggande avseenden innan förslagen kan föras vidare.

1 kap. 2 §

I paragrafen finns definitioner av olika beteckningar som används i lagen. I punkten 5 definieras ”elintensiv industri”.

Enligt punkten 5 a är en elintensiv industri ett företag eller del av ett företag under förutsättning bl.a. att företaget bedriver eller kommer att bedriva industriell tillverkning i en process av viss elintensiv omfattning. Lagrådet ifrågasätter om ett företag ska definieras som elintensiv industri för en prognostiserad verksamhet. En annan sak är att tillsynsmyndig-

heten vid sin prövning enligt 4 kap. 7 a § måste göra en prövning inriktad på företagets framtida verksamhet. Lagrådet anser därför att orden ”kommer att bedriva” i punkten 5 a bör utgå. Detsamma gäller regleringen i denna punkt gällande företag som inte bedrivit någon elintensiv industri under de närmast föregående tre åren, men beräknas bedriva sådan industri under kommande tre år.

Lagrådet föreslår, i syfte att göra texten mer lättillgänglig, att bestämmelsen ges följande lydelse:

5. elintensiv industri: ett företag i sin helhet eller en del av ett företag, som utgör en egen verksamhet eller verksamhetsgren, där det
- a) bedrivs och under de senaste tre åren har bedrivits industriell tillverkning i en process i vilken det använts i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet av den elintensiva industrins produktion, eller
 - b) bedrivs verksamhet för vilken avdrag får göras för skatt på elektrisk kraft enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi.

I en ny punkt 6 definieras ”förädlingsvärde” som skillnaden mellan den elintensiva industrins sammanlagda omsättning och sammanlagda inköp. Enligt författningskommentaren är formuleringen av företagsbegreppet identisk med den formulering som finns i lagen om skatt på energi. I 1 kap. 8 § i den lagen förklaras dock närmare vad som förstås med ”sammanlagda omsättning” och ”sammanlagda inköp”. Lagrådet föreslår därför att det till den i punkten 6 föreslagna texten läggs till ”, så som dessa begrepp är att förstå enligt 1 kap. 8 § lagen om skatt på energi.”.

4 kap.

1 §

I paragrafen finns bestämmelser om kvotplikt. Enligt remissförslagets punkt 3 är elintensiva industrier, i likhet med vad som för närvarande gäller för elintensiva företag, kvotpliktiga. Enligt 4 kap. 6 § i det remitterade förslaget inträder kvotplikten när en elintensiv industri har uppnått den elanvändning som anges i 1 kap. 2 § 5 a eller uppfyller de villkor som anges i 1 kap. 2 § 5 b. För en kvotpliktig elintensiv industri gäller vidare enligt förslaget till 4 kap. 7 a § första stycket att en ansökan om registrering ska göras hos tillsynsmyndigheten senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde.

Under föredragningen av lagrådsremissen har upplysts att tillsynsmyndigheten med nuvarande bestämmelser betraktar registreringstidpunkten för elintensiva företag som den tidpunkt då kvotplikten inträder.

Enligt Lagrådets mening måste ifrågasättas om inte remissförslagets 4 kap. 7 a § kräver att tillsynsmyndighetens tillämpning också blir lagfäst vad gäller de elintensiva industrierna. Såvitt Lagrådet förstår finns det knappast något behov av en myndighetsprövning, om det inte ställs krav på att en elintensiv industri ska vara registrerad för att ha rätt att göra undantag för förbrukad el enligt 4 § vid beräkningen av kvotplikten.

Eftersom en elintensiv industri med remissförslagets 1 kap. 2 § 5 och 4 kap. 6 § är kvotpliktig redan i och med att verksamheten är att definiera som en sådan industri, kan det enligt Lagrådets mening också ifrågasättas om inte registrering av den elintensiva industrin bör vara avgörande även för kvotplikten. Med den definition som ges i 1 kap. 2 § 5 av en elintensiv industri framstår det annars som inte helt lätt för en elleverantör att veta när ett företag som uppger sig vara en elintensiv industri är kvotpliktigt, i vart fall om företaget är nystartat. För elleverantören är denna tidpunkt av stor vikt, eftersom den är avgörande för när leverantörens egen kvotplikt avseende levererad el upphör (se 4 kap. 3 § andra stycket under den i paragrafen intagna tabellen).

Lagrådet anser mot bakgrund av vad som nu sagts att det under det fortsatta lagstiftningsarbetet bör övervägas att ställa krav på registrering för kvotpliktens inträde och möjligen även för kvotplikten som sådan. Om ett krav på registrering övervägs måste dock konsekvenserna först utredas närmare.

4 §

Enligt paragrafen ska viss el inte beaktas vid beräkningen av kvotplikten. I lagförslagets första stycke punkt 3 anpassas bestämmelserna till de föreslagna ändrade bestämmelserna i 1 kap. 2 § 5 a och b.

Vid beräkningen av kvotplikten ska sådan el som använts i tillverkningsprocessen i elintensiv industri undantas. Enligt Lagrådets mening framgår de villkor som uppställs för att elen inte ska beaktas vid beräkning av kvotplikten redan av kravet på att elen ska användas i tillverkningsprocessen i elintensiv industri (se definitionen av elintensiv industri i 1 kap. 2 §). Punkten bör därför kunna formuleras på ett enklare sätt.

I ett nytt andra stycke i paragrafen har införts ytterligare en bestämmelse om el som inte ska beaktas vid beräkning av kvotplikten. Använder den elintensiva industrin, utöver sådan el som inte ska beaktas enligt första stycket 3, el som inte överstiger 60 megawattimmar per år under en treårsperiod, ska inte heller denna el beaktas vid beräkning av kvotplikten. Avsikten synes vara att bedömningen, i likhet med vad som ska ske vid prövning av om elintensiv industri föreligger, ska göras tre år framåt i tiden på grundval av förhållandena tre år bakåt i tiden. Om några tidigare uppgifter inte finns på grund av att verksamheten är nystartad får en uppskattning göras.

Bestämmelsen i det föreslagna andra stycket hör nära samman med undantaget för el som används i tillverkningsprocessen i elintensiv industri i punkt 3. Enligt Lagrådets mening skulle paragrafen vinna i tydlighet om bestämmelsen – omarbetad – togs in i denna punkt.

6 §

I paragrafen ges bestämmelser om när kvotplikten inträder. Enligt punkten 3 inträder denna plikt för en elintensiv industri när denna har uppnått den elanvändning som anges i den föreslagna 1 kap. 2 § 5 a eller uppfyller de villkor som anges i föreslagna 1 kap. 2 § 5 b. Av lagförslaget framgår inte vad som avses gälla i de fall det avgörande för kvotpliktens inträde inte är att företaget uppnått en viss elanvändning utan det

är utfallet av en beräkning av elförbrukningen som är bestämmande för om företaget ska anses vara en elintensiv industri. Frågan bör uppmärksammas under det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Som Lagrådet har nämnt under 1 § betraktar tillsynsmyndigheten med nuvarande bestämmelser registreringstidpunkten som den tidpunkt då kvotplikten inträder och Lagrådet har ifrågasatt om inte denna tillämpning också bör lagfästas. Ett krav på registrering för att kvotplikt ska inträda kräver en följdändring av den föreslagna punkten 3.

Skulle något krav på registrering däremot inte ställas, anser Lagrådet med hänvisning till vad Lagrådet uttalat under 1 § att det behöver klargöras under det fortsatta lagstiftningsarbetet, om det ska vara möjligt att ha såväl registrerade som icke registrerade företag som ska kunna göra undantag för förbrukad el enligt 4 § när kvotplikten beräknas.

7 a §

Enligt den föreslagna paragrafen ska en elintensiv industri ansöka om registrering hos tillsynsmyndigheten. Myndigheten ska besluta om registrering och pröva frågan om befrielse från deklARATIONSSKYLDIGHETEN. Myndighetens beslut i dessa båda avseenden ska gälla för en period om tre år.

Avsikten är att tillsynsmyndigheten – innan registrering kan ske – ska pröva om sökanden är eller kommer att vara en i lagens mening elintensiv industri och därmed kvotpliktig med rätt att vid beräkningen av kvotplikten få undanta el som företaget förbrukat. Avsikten är vidare att företaget vid beräkningen enligt 4 § första stycket 3 och andra stycket av sin kvotplikt inte ska beakta den el som faktiskt använts under de tre åren i tillverkningsprocessen och inte heller den övriga el som avses i 4 § andra stycket förutsatt att den prognostiserats ej överstiga 60 megawattimmar.

De nu nämnda avsikterna framgår inte av den föreslagna lagtexten.

Vad gäller lagförslaget i övrigt har Lagrådet följande synpunkter.

Enligt paragrafens första stycke ska en elintensiv industri skriftligen ansöka om registrering hos tillsynsmyndigheten senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde.

Om lagförslaget ändras så att en förutsättning för kvotpliktens inträde och därmed även rätten till undantag från kvotpliktsberäkningen ska vara att den elintensiva industrin registrerats (se Lagrådets synpunkter under 1 §), finns det enligt Lagrådets mening knappast någon anledning att ställa upp något krav på viss tid inom vilken ansökan om registrering ska göras. Det torde då ligga i det elförbrukande företagens eget intresse att bli registrerat så snart som möjligt. – Behålls kravet på ansökan inom viss tid, måste klargöras vad som inträffar om tiden inte iakttas.

Syftet med lagförslaget anges i lagrådsremissen vara att få ett stabilt, förutsägbart och lättadministrerat system. Ett beslut om registrering ska, som redan sagts, gälla för en treårsperiod. Av 6 kap. 7 a § framgår dock att den som inte längre är kvotpliktig ska inom två veckor från det att kvotplikten upphörde skriftligen anmäla det till tillsynsmyndigheten som ska avregistrera den som anmälan avser. Myndigheten har också enligt 7 b § möjlighet att på eget initiativ avregistrera. Ett beslut om registrering

kan således upphöra att gälla före treårsperiodens utgång. Denna begränsning har inte kommenterats i lagrådsremissen. Det är också oklart, om avregistrering ska kunna ske före treårsperiodens utgång i fall som avses i 6 kap. 7 a och 7 b §§. Frågan bör belysas under det fortsatta arbetet. – Lagrådet vill tillägga att utgångspunkten för beräkningen av treårstiden bör anges i lagtexten.

Enligt tredje stycket andra meningen ska tillsynsmyndigheten ompröva registreringen och frågan om deklARATIONSSKYLDIGHET vid registreringsperiodens slut. Förslaget får uppfattas så att det är myndighetens beslut i dessa hänseenden som avses och att någon omprövning av myndighetens beslut inte kan göras före periodens slut.

Enligt Lagrådets mening är uttrycket omprövning i tredje stycket missvisande. Vad saken gäller är att pröva frågan om den registrerade ska vara fortsatt registrerad under ytterligare en treårsperiod. I det sammanhanget måste också uppmärksammas vad som ska gälla från den dag ett gällande treårsbeslut löper ut till dess frågan om fortsatt registrering prövats.

Mot bakgrund av vad som nu sagts anser Lagrådet att paragrafen i sin helhet måste bli föremål för en genomgripande omarbetning.

5 kap. 3 §

I bestämmelsen regleras vad som gäller bl.a. när en kvotpliktig i en ansökan om registrering har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter av betydelse för kvotpliktens omfattning. Tillsynsmyndigheten får då besluta om eller ändra ett beslut om kvotpliktsavgift.

Enligt Lagrådets mening är det oklart vad som gäller om ett företag genom att lämna oriktiga eller vilseledande uppgifter oriktigt blivit registrerat som en elintensiv industri. Eftersom företaget således rätteligen inte är och inte heller har varit en elintensiv industri innebär det att företaget inte borde ha registrerats enligt 4 kap. 7 a §. Kvotpliktsavgift torde i sådant fall mot bakgrund av bestämmelsen i 5 kap. 1 § inte kunna tas ut av företaget. Ett alternativ är att retroaktivt återföra kvotplikten på elleverantören. Ett annat alternativ kan vara att vidga möjligheten att ta ut kvotpliktsavgift till att omfatta också företag som på grund av oriktiga och vilseledande uppgifter registrerats som elintensiv industri. En sådan lösning kräver att behovet av följdändringar övervägs, t.ex. vad avser bestämmelser om avregistrering, tidpunkt från när kvotpliktsavgift ska beräknas, avgivande av deklARATIONER som underlag för beräkning av kvotpliktsavgift.

Lagrådet noterar i detta sammanhang att ett lämnande av oriktiga eller vilseledande uppgifter av betydelse för prövning av kvotpliktens omfattning i ett ansökningsärende för registrering som elintensiv industri inte ingår i de gärningar som straffsanktioneras i 7 kap. 1 §. Frågan om en utvidgning av straffansvaret har inte tagits upp i lagrådsremissen. Lagrådet efterlyser närmare överväganden i denna fråga.

I paragrafen föreskrivs att tillsynsmyndighetens beslut om kvotpliktsavgift eller ändring av ett beslut om kvotpliktsavgift i anledning av att oriktiga eller vilseledande uppgifter får meddelas efter den 1 september.

6 kap.

7 a §

I paragrafen föreslås att den som inte längre är kvotpliktig ska inom viss tid från det att kvotplikten upphörde skriftligen anmäla det till tillsynsmyndigheten. När anmälan gjorts ska denne avregistreras.

Av 4 kap. 1 § framgår vilka som är kvotpliktiga. I samma kapitel 6 § regleras när kvotplikten inträder och i 7 och 7 a §§ inom vilken tid anmälan om registrering ska göras. Enligt Lagrådets mening är det lämpligt att lagtexten också ger tydligt uttryck för när kvotplikten upphör, eftersom det vid denna tidpunkt inträder en skyldighet för den registrerade att inom två veckor göra anmälan till tillsynsmyndigheten. Lagrådet föreslår därför att bestämmelserna i 7 a § arbetas om.

8 och 8 a §§

Paragraferna reglerar den kvotpliktiges skyldighet att ha underlag för att fullgöra deklARATIONSSKYLDIGHETEN och bevara sådant underlag (8 §) eller, i det fall den kvotpliktige inte är deklARATIONSSKYLDIG, ha och bevara underlag för att styrka att företaget är elintensivt och undantaget från deklARATIONSSKYLDIGHET (8 a §). Handlingarna ska, om företaget är deklARATIONSSKYLDIGT, bevaras i sju år efter utgången av det år då deklARATIONSSKYLDIGHETEN förelåg. Om företaget inte är deklARATIONSSKYLDIGT, ska handlingarna bevaras i sju år efter utgången av det år då företaget registrerades som elintensivt.

Enligt förslaget ska ett elintensivt företag registreras som kvotpliktigt. Ett beslut om registrering gäller för tre år. Tillsynsmyndigheten ska där- efter pröva om registreringen ska gälla för en ny treårsperiod. Detta innebär att den tid som underlaget ska bevaras inte blir entydigt bestämd när den kvotpliktige inte är deklARATIONSSKYLDIG. Det kan ifrågasättas om inte utgångspunkten för bevarandetidens beräkning bör vara densamma oavsett om den kvotpliktige ska lämna deklARATION eller inte. En utgångspunkt skulle kunna vara beräkningsåret för kvotplikt (se 4 kap. 2 §). Båda situationerna – oberoende av om deklARATIONSSKYLDIGHET föreligger – skulle då kunna regleras i 8 § som förslagsvis skulle kunna få följande utseende.

Den som är eller har varit kvotpliktig ska genom räkenskaper, anteckningar eller på annat sätt se till att det finns underlag för att fullgöra deklaras-skyldigheten eller, om deklaras-skyldighet inte föreligger, underlag för att styrka att företaget är elintensivt och undantaget från deklaras-skyldighet. Sådant underlag ska bevaras i sju år efter utgången av året efter beräkningsåret för kvotplikt.

Prop. 2008/09:9
Bilaga 5

Lagrådets förslag innebär att den i remissen föreslagna 8 a § kan slopas.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 september 2008.

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Olofsson, Odell, Bildt, Ask, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Erlandsson, Hägglund, Björklund, Carlsson, Littorin, Borg, Malmström, Sabuni, Billström, Adelson Liljeroth, Tolgfors, Björling.

Föredragande: Statsrådet Olofsson.

Regeringen beslutar proposition 2008/09:9 Ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat.